

Votează direct!

Pe 25 noiembrie 2007

votați-l pe Tőkés László,

unicul candidat independent, eroul Timișoarei!

Declarație privind alegerile europarlamentare

În posesia încrederii câștigate, a mandatului meu în Parlamentul European, consider datoria mea primordială să reprezint și să susțin următoarele cauze:

– alinierea europeană a Europei Centrale și de Est, a țărilor fostului bloc sovietic;

– integrarea efectivă, euopenizarea României;

– Transilvania în Uniunea Europeană: integrarea europeană a Transilvaniei; autodeterminarea comunității maghiarilor din Transilvania; autonomia teritorială a Secuimii – bazat pe principiile subsidiarității și autoguvernării;

– integrare maghiară în Bazinul Carpatic – ca parte a integrării europene;

– Pentru o Europă creștină!: integrare în credință-ideologică-sufletească.

Pe lângă reprezentarea europarlamentară pe planul politicii interne este la fel importantă reforma politicii și vieții publice maghiare din Transilvania, realizarea schimbării de regim inclusă în ordinea de zi a tratatelor din august. În viața noastră politică și publică este nevoie de autoanaliză, purificare și reînnoire, precum și de coalizare pentru alegerile ce vor avea loc în anul 2008. Acesta este singura cale pentru reprezentarea intereselor noastre naționale comune și pentru realizarea obiectivelor strategice ale comunității.

26 noiembrie 2007

Tőkés László

Episcopul reformat **László Tőkés**, președintele Consiliului Național Maghiar din Transilvania a fost ales ca membru independent în Parlamentul Europei în cursul alegerilor ce au avut lor în România la 25 noiembrie 2007. În procesul electoral episcopul Tőkés a fost susținut de șase organizații civile din Transilvania – Consiliului Național Maghiar din Transilvania, Consiliul Național Secuiesc, Alianța Civică Maghiară, Asociația Civică Maghiară, Consiliul Tinerilor Maghiari din Transilvania și Asociația Tineră Maghiară – precum și de Biserica Reformată din România. Curajul și credința lui l-au făcut ca înainte de 1989 să se opună dictaturii comuniste din România, ceea ce a dus la revolta locuitorilor orașului multiethnic și multiconfesional Timișoara, aceștia ridicându-se împotriva despotismului ateist. Această revoltă a dus până la urmă la căderea dictaturii comuniste în România la 22 decembrie 1989. De atunci László Tőkés este un reprezentant emblematic și recunoscut pe plan mondial al valorilor creștine și un luptător pentru drepturile omului.

Vizită la președintele Traian Băsescu

Președintele României, **Traian Băsescu**, l-a primit astăzi, 5 decembrie 2007, la Palatul Cotroceni, pe **László Tőkés**, membru din România în Parlamentul European.

În cadrul discuțiilor, domnul Tőkés l-a asigurat pe șeful statului cu privire la susținerea intereselor comune ale românilor și ale maghiarilor din România, cu referire la necesitatea unei descentralizări reale la nivelul tuturor localităților din țară.

Domnul Tőkés și-a exprimat sprijinul pentru realizarea unui Pact național pentru educație. În acest context, a avut loc un schimb de opinii privind îmbunătățirea sistemului de educație, prin formule care să răspundă mai bine și nevoilor copiilor de etnie maghiară.

Președintele Traian Băsescu și domnul Tőkés au fost de acord că îmbunătățirea oportunităților de educație pentru copiii români de etnie maghiară trebuie să aibă în vedere obiectivul de a le oferi acestora șanse egale pe piața muncii din România.

În continuare, europarlamentarul român și-a exprimat sprijinul pentru inițiativele promovate de președinte în ceea ce privește lupta împotriva corupției, condamnarea comunismului și reforma clasei politice.

Președintele Traian Băsescu a mulțumit pentru dorința exprimată de domnul Tőkés, aceea de a avea o strânsă colaborare cu ceilalți 34 de aleși români în cadrul Parlamentului European.

Administrația Prezidențială
Departamentul de Comunicare Publică

„Pachetul Tőkés”

Reprezentantul nostru în Parlamentul European, președintele CNMT, **László Tőkés**, cu ocazia vizitei sale la președintele României, Traian Băsescu a fost însoțit de **Zsolt Szilágyi** și **Tibor Toró**, vicepreședinți ai CNMT. Conform înțelegerii din 5 decembrie, în 12 februarie 2008 ei au înaintat și în scris președintelui inițiativele și propunerile referitoare la tematicile discutate. Setul de documente – numit și „pachetul Tőkés” – conține următoarele:

1. Inițiativă privind masa rotundă româno-maghiară
2. Inițiativă privind urgentarea acreditării Universității Creștine „Partium”
3. Inițiativă pentru elaborarea studiului privind minoritatea maghiară în regimul comunist
4. Inițiativă pentru asigurarea reprezentării parlamentare echitabile a minorităților naționale
5. Propunere privind numirea unui consilier în Administrația Prezidențială pe domeniul minorităților
6. Punct de vedere privind proiectele de autonomie înaintate de reprezentanții comunității maghiare

Scrisoare deschisă de mulțumire către alegătorii români

Alegerile parlamentare europene din 25 noiembrie 2007 reprezintă primul act de participare directă prin care cetățenii României participă la desemnarea reprezentanților României la instituțiile europene. Parlamentul European este singurul for ales direct de cetățenii Europei. Din bunăvoința semnatarilor din primăvară am avut onoarea să fiu unicul candidat independent în această cursă electorală.

Fiind conștient de faptul că reprezint o comunitate națională și religioasă care este în minoritate din punct de vedere numeric, având în vedere, că am fost unicul candidat independent al unei regiuni istorice ce se numeste Transilvania, prin această cale doresc să mulțumesc tuturor susținătorilor care m-au sprijinit și m-au votat pe 25 noiembrie.

Știu că votul Dumneavoastră este un sprijin nu numai persoanei mele, dar și programei și valorilor pe care m-am străduit să le promovez în anii ce au trecut. Votul Dumneavoastră mă onorează cu atât mai mult cu cât Dumneavoastră trăiți într-un județ și într-o regiune istorică în care poate nici nu există un număr semnificativ de maghiari sau alte minorități. Mesajul votului exprimat în susținerea mea este unul european: sprijinul dat pentru asumarea responsabilității, susținere pentru valorile revoluției din Timișoara, acceptarea și susținerea diversității de care se bucură țara noastră.

De 1 ianuarie patria noastră comună este Europa. Spiritul Europei să ne ghideze ca toate neînțelegerile din trecut să fie rezolvate prin dialog sincer și prin conlucrare ca între frați ca să realizăm țelul nostru comun: o Românie mai prosperă și mai democratică în care toți se simt europeni și se simt la ei acasă.

Dumnezeu să ne ghideze prin credință și să ne dea înțelepciune să ne ajutăm reciproc.
Oradea, 5 decembrie 2007

László Tőkés

episcop al Eparchiei Reformate de pe lângă Piatra Craiului,
membru al Parlamentului European

Transilvania în Uniunea Europeană

Reprezentarea oferă noi posibilități și speranțe în a ne adresa Europei care deseori se comportă apolitic față de situația noastră. În Parlamentul European îmi voi căuta noi aliați, cu ajutorul cărora să pot promova și a ocroti valorile și interesele comunităților naționale conlocuitoare din Transilvania. Suntem devotați patriei, identității, istoriei și viitorului nostru, și totuși ne simțim discriminați și umiliți ca maghiari în România. Ca membru al Parlamentului European mă voi strădui ca maghiarii din România să nu se simtă cetățeni de rangul doi în propria lor țară. Îmi voi ridica totodată glasul împotriva atmosferei antimaghiare generate de unii politicieni români și tolerată de guvernare, ceea ce în multe cazuri duce la atacuri dure împotriva maghiarilor din Transilvania.

Cu toate intervențiile Uniunii Europene situația comunității maghiare de 1,5 milioane de cetățeni din România nu s-a rezolvat înainte de aderarea României la UE. Folosindu-mă de posibilitățile pe care mi le oferă statutul de deputat în PE, intenționez să găsesc protecție la Bruxelles față de politica de omogenizare și centralizare dusă de puterea de București. Într-un context mai larg prezintă o importanță deosebită pentru stabilitatea Uniunii Europene ca ea să se preocupe serios de protecția minorităților etnice și confesionale. Cu toate că egalitatea șanselor, subsidiaritatea și autogovernarea sunt principii fundamentale ale structurilor europene, și fiecare al optulea cetățean al Europei aparține unei minorități etnice, tratatele și documentele care conduc funcționarea Uniunii Europene nu sunt suficient de clare în ceea ce privește drepturile specifice comunităților naționale minoritare și a persoanelor care fac parte din aceste grupuri etnice.

Ca membru din România în Parlamentul European consider totodată o prioritate să aduc în centrul atenției problemele particulare care caracterizează țările din fostul bloc comunist din Europa Centrală și de Est. Astăzi ne este clar că destrămarea regimurilor comuniste și aderarea noastră la UE nu duce automat la „re-europenizarea” noastră. La aproape două decenii de la schimbările de regim care s-au produs în 1989 în Europa Centrală

și de Est un „Zid al Berlinului” virtual desparte societățile noastre post-comuniste de țările democratice din Europa de Vest. Problema confruntării cu moștenirea dictaturii comuniste, cât și deconspirarea foștilor agenți comuniști este în continuare de primă importanță. În România de exemplu situația absurdă privind Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității prezintă un pericol real ca comuniștii să-și păstreze influența în toate structurile politice și sociale, să împiedice atât reforma justiției, cât și eforturile anticorupție. Am convingerea, că dacă noi vrem să creăm o Europă unită, dialogul pentru clarificarea problemelor enumerate trebuie pusă pe ordinea de zi a instituțiilor europene.

La începutul mandatului meu de europarlamentar am fost pus în situația de a mă alătura grupului Alianței Libere Europene (EFA – European Free Alliance) al Parlamentului European, cu toate că atât convingerile mele politice, cât și ideile cuprinse în programul meu electoral sunt în deplină armonie cu principiile creștin-democrate. Unii dintre deputații din România în PE au reușit, cu acuzații false, să împiedice intrarea mea în Grupul Partidului Popular European. De fapt eu am fost ferm devotat principiilor și standardelor călăuzitoare ale spiritualității creștine: respectul demnității umane, solidaritatea, siguranța socială, respectarea tradițiilor privind fa-

milia și națiunea, protejarea mediului natural și spiritual, dezvoltare socială și economică organică.

Sunt sigur că Europa poate deveni ceea ce a fost – una dintre cele mai mari puteri care definesc viitorul umanității – numai dacă se va întoarce către rădăcinile sale creștine. Programul meu denumit »Pentru o Europă creștină!« își propune tocmai întărirea unității creștine într-o Europă în permanență transformare.

Ca membru creștin al PE și ca episcop al Bisericii Reformate am încercat să implic cât mai direct bisericile creștine în problemele Uniunii Europene, în acest sens consultând bisericile europene și organizațiile ecumenice. Am avut discuții cu bisericile și organizațiile ecumenice europene. Doresc să întăresc legăturile Parlamentului European cu Sfântul Scaun, cu Patriarhia Constantinopolului, cu Conferința Bisericilor Europene și cu Uniunea Mondială a Bisericilor. Sprijinirea și încurajarea bisericilor maghiare din Transilvania prezintă deasemenea un domeniu de importanță primordială a activității mele.

(Din scrisoarea adresată de către
László Tőkés
domnului **Hans-Gert Pötering**,
președintele PE,
în primăvara anului a 2008)

Aderare la grupul parlamentar al Alianței Libere Europene

Președintele Grupului Parlamentar al Alianței Libere Europene **Ian Hudghton** a salutat cu bucurie decizia deputatului **László Tőkés** de a se alătura Grupului Parlamentar al Alianței Libere Europene. Decizia a fost aprobată în ședința de 9 aprilie 2008 a grupului. „E o mare plăcere pentru noi să-l salutăm pe László Tőkés în Grupul Alianței Libere Europene. Cu toate că este deputat numai din noiembrie anul trecut, și-a dobândit deja reputația unui apărător al drepturilor comunității maghiare din România. Opoziția sa pașnică față de regimul totalitar din România este bine cunoscută și apreciată. Îl așteaptă indiscutabil sarcini importante și în Parlamentul European.” – a spus președintele **Ian Hudghton**.

Grupul Alianța Liberă Europeană – EFA (European Free Alliance Group) – în Parlamentul European

Membrii Parlamentului European aparținând la Alianța Liberă Europeană formează un grup parlamentar european unit cu Verzi, rezumând astfel al cincilea cel mai mare grup al Parlamentului.

Alianța Liberă Europeană întrunește partidele politice care luptă pentru democrație și autodeterminare pentru națiunile și regiunile apatride ale Europei. Sunt credincioși mijloacelor democratice, constituționale și pașnice. Munca și campaniile EFA se bazează pe principiile de bază ale dreptății sociale și egalității.

EFA luptă pentru:

- democrație pentru națiunile și regiunile apatride ale Europei,
- respectarea și recunoașterea drepturilor minorităților,
- a se pune capăt rasismului și xenofobiei,
- dreptate socială și politici progresiste,
- dezvoltare mentenabilă și protecția mediului inconjurător,
- a se rezolva pașnic conflictele și a se pune capăt războiului.

Membrii EFA au obținut în Parlamentul European o recunoaștere mai mare a națiunilor apatride ale Europei și au evidențiat discriminarea întâmpinată de vorbitorii de limbi minoritare. Grupul susține cu putere regiunile dezavantajate ale Europei, luptând pentru fair play când UE decide cum să-și cheltuiască fondurile structurale. EFA a fost totodată deosebit de activ în demascarea încălcării drepturilor omului în întreaga lume și în apărarea libertăților civile.

Partidul Politic Alianța Liberă Europeană a fost fondat la Barcelona în martie 2004. A fost unul dintre primele mari partide politice ale Europei care și-a stabilit și își menține sediul în Bruxelles. Președintele Partidului Politic EFA este fostul membru PE flamand, **Nelly Maes**.

Declarație

*După ce de la alegerea mea ca deputat în Parlamentul European n-am fost membru al niciunui grup parlamentar, prin prezenta fac cunoscut că de la această dată îmi voi continua activitatea de deputat în cadrul grupului europarlamentar al **Alianței Libere Europene (ALE)**.*

*Anterior aderării mele la grupul parlamentar al **Alianței Libere Europene**, legăturile mele avute cu grupul europarlamentar maghiar al Partidului Popular European (PPE) m-au făcut să-mi solicit primirea în Grupul Parlamentar al **Partidului Popular European**. Având în vedere însă că, datorită obstrucționării primirii mele în acest grup de către delegația din România a Partidului Popular, situația mea întârzie de luni de zile a fi rezolvată, am fost pus în situația de am-i retrace cererea de intrare în grupul PPE, și m-am decis să intru în rândurile grupului parlamentar al ALE.*

*Mă folosesc de această ocazie a le mulțumi tuturor celor care m-au sprijinit în intenția mea de aderare la grupul parlamentar al Partidului Popular. Pe de altă parte însă îmi exprim regretul pentru faptul că unii deputați ai **Partidului Democrat-Liberal** român, ducând mai departe tradițiile politicii naționaliste și comuniste și-au „exportat” preconcepțiile antimaghiare în Parlamentul European, și prin atitudinea lor dușmănoasă, subversivă și-au putut impune politica lor antiminoritară și discriminativă și față de persoana mea. În spiritul discuțiilor inițiale purtate cu domnul președinte Traian Băsescu sunt pe mai departe de părerea că interesele României, și între acestea cele ale comunității maghiare din Transilvania, ar trebui a fi reprezentate în Parlamentul European prin eforturi comune și în colaborare de toți cei treizeci și cinci de deputați ai țării, idee cu care dealtfel și Domnul Președinte s-a arătat a fi de acord.*

Aderarea mea la grupul parlamentar al ALE este justificată de comunitate în valori ce ne leagă. Grupul Alianței Libere Europene se declară „protectorul națiunilor fără patrie, a regiunilor și a minorităților naționale dezavantajate”, iar printre scopurile propuse, pe primul loc figurează: protecția drepturilor omului și a drepturilor popoarelor la autoguvernare, afirmarea principiilor decentralizării și a subsidiarității, sprijinirea diversității

► *lingvistice și culturale într-o Europă comună a popoarelor și a regiunilor. Preocupările în domeniul protecției mediului înconjurător al grupului parlamentar format împreună cu verzii sunt și ele elemente organice ale valorilor noastre comune.*

De Alianța Liberă Europeană și grupul lor în PE dealtfel ne leagă relații mai vechi. În anii precedenți, ca sprijinitori ai comunității maghiare din Transilvania și a luptei lor pentru autonomie, au fost de repetate ori gazdele delegațiilor Consiliului Național

Maghiar din Transilvania, al Consiliului Național Secuiesc și a bisericii noastre istorice.

*În fine mulțumesc grupului parlamentar al Verzilor-ALE, domnului președinte al grupului, **Jan Hudghton** și colegilor săi deputați pentru a mă fi primit în rândurile lor. Aș dori să-mi continui consecvent lupta mea pentru libertate la care mă simt obligat de spiritul anului **1989** și cel a **Timișoarei**, exprimându-mi solidaritatea cu popoarele, regiunile și comunitățile autonome ale Europei reprezen-*

*tate de ALE. Ca motou al colaborării noastre citez din scrisoarea Doamnei președinte **Nelly Maes** spusele fondatorului ALE, **Maurits Coppieters**: „Fii flamand, să poți fi european”. Ceea ce în cazul maghiarilor din România ar suna astfel: „A fi european fiind maghiar”.*

Bruxelles, 9 aprilie 2008

Tőkés László

deputat în Parlamentul European

Scrisoare deschisă către conducătorii țărilor membre NATO cu ocazia summitului de la București a organizației

Mă adresez Dumneavoastră fiind însărcinat de **Consiliului de Autonomie Maghiar din Bazinul Carpatic**, care întrunește organizațiile de reprezentanță a intereselor politice ale comunităților naționale maghiare care trăiesc în minoritate numerică în țările vecine cu Ungaria: din **România** Uniunea Democrată a Maghiarilor din România, Partidul Civic Maghiar, Consiliul Național Maghiar din Transilvania și Consiliul Național al Secuilor, din **Slovacia** Partidul Coaliției Maghiare, din **Serbia** Uniunea Maghiară din Voivodina, Partidul Democrat Maghiar din Voivodina și Comunitatea Democratică Maghiară din Voivodina, din **Ucraina** Uniunea Culturală Maghiară din Ucraina și din **Croația** Comunitatea Democratică a Maghiarilor din Croația.

Fac acest lucru îndreptățit de faptul că de-a lungul celor aproape două decenii ale tranziției postcomuniste organizațiile noastre au susținut consecvent apărarea intereselor euroatlantice, asumându-și un rol activ în aspirațiile de integrare euroatlantică a țărilor noastre. Este și interesul nostru cardinal stabilitatea și securitatea regiunii – a Europei Centrale și de Est și a Balcanilor –, realizarea unei relații normale, bazate pe cooperare cu societățile majoritare, pentru păstrarea și mărirea comunităților noastre.

După cum știți și Dumneavoastră, una din consecințele specifice ale regroupărilor geopolitice ale secolului XX este aceea că în această regiune granițele țărilor nu coincid cu hotarele națiunilor. Aceasta înseamnă că în ultimii o sută de ani aspirațiile de păstrare a identității comune ale comunităților naționale care trăiesc în minoritate numerică au ajuns în conflict cu politica majorității de construire a statului național omogen. Pentru această situație nici NATO, nici Uniunea Europeană nu a găsit până acum o soluție satisfăcătoare.

Ultimul exemplu este reglementarea statutului Kosovo, unde principiul wilsonian al autodeterminării popoarelor a ajuns în conflict cu un alt principiu de bază al dreptului internațional, cel referitor la integritatea teritorială a statelor. Știm că situația din Kosovo nu poate fi un precedent, și în zona euroatlantică, pentru lărgirea căreia Dumneavoastră și acum vă dați osteneala, interesele diferite sunt puse de acord pe calea tratatelor pe baza valorilor comune. Chiar de aceea sunt importante pentru noi reglementările referitoare la minorități ale

Planului Ahtisaari susținut de majoritatea țărilor membre NATO, reglementări care văd garanția normalizării relației dintre majoritate și minoritate în asigurarea drepturilor colective ale comunităților naționale și, în mod particular, în autonomia de drept comun în trei nivele a comunității sârbe din Kosovo.

Dreptul popoarelor la autodeterminare este în aceeași măsură un principiu de bază al ordinii mondiale, ca și inviolabilitatea teritorială a statelor. A aplica autodeterminarea cu responsabilitate în spațiul nostru înseamnă a căuta soluții – care pot fi ridicate pe realitățile politice și sunt realizabile – pe baza valorilor comune pentru mărirea națiunilor noastre și comunităților noastre naționale. Noi, comunitățile maghiare autohtone, care pe baza tratatelor de pace care au încheiat războaiele mondiale ale secolului trecut am ajuns în afara granițelor Ungariei, dar care vrem să rămânem pe meleagurile noastre natale, vedem această soluție în **sistemul de drept comun al autonomiilor – culturale, prin statut de drept specific locale și teritoriale – comunitare bazate pe principiul autonomiei interne, care respectă granițele țării**. Totodată avem crezul că autonomiile comunitare realizate cu mijloace pașnice, democratice pot fi stâlpi importanți ai stabilității spațiului, în schimb lipsa lor sau privarea lor de perspectiva funcționării reprezintă un risc serios în politica de securitate, cum s-a și adevărit în cazul Kosovo.

Mă adresez deci cu considerație participanților summitului NATO care consideră obiectiv primordial securitatea spațiului euroatlantic și a vecinătății sale, să analizeze din punct de vedere al politicii de securitate și să ia în considerare soluționarea satisfăcătoare a problemei minorităților pe baza punctelor de vedere de mai sus, și cu mijloacele diplomației preventive să sprijine aspirațiile de autonomie susținute cu mijloace pașnice, democratice de către comunitățile naționale în țările membre sau în țările care doresc să adere în viitor la Organizație.

Oradea, 27 martie 2008

László Tőkés

*episcop, europarlamentar
președintele Consiliului de Autonomie
Maghiar din Bazinul Carpatic*

Față-n față cu comunismul

Cum a formulat deja și în programa sa electorală, László Tókéș este ferm convins că problema confruntării cu moștenirea comunismului este actuală și azi, cu aproape două decenii după evenimentele schimbătoare de regim din 1989. Rămânând fidel promisiunilor făcute, din primele luni ale mandatului său a început o amplă activitate în acest domeniu, cooperând cu toți cei care gândesc ca și el.

Evenimentul de deschidere al acestei campanii anticomuniste a fost conferința cu titlul „**Confruntare cu moștenirea comunismului**”, organizată la Timișoara, la **15 februarie 2008**, a cărei actualitate a fost accentuată pe de o parte de faptul că se împlinise un an de la realizarea Raportului Tismăneanu (pe baza căruia președintele statului român a condamnat regimul comunist), pe de altă parte de decizia din ianuarie a Curții Constituționale care a considerat neconstituțională Legea Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS). **Marius Oprea**, președintele Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România, consilier al premierului, a afirmat că structurile, instituțiile comuniste nu au fost desființate, ci doar „privatizate”, foștii securiști și-au păstrat puterea, au ajuns în funcții de conducere. László Tókéș, întrebat de ziariști, a desemnat ca obiectiv final ca opinia publică mondială să cunoască comunismul în toată oroarea sa și acesta să ajungă la locul ce i se cuvine, lângă nazism.

Ca o continuare a evenimentului de la Timișoara, la Bruxelles a avut loc în **5 martie** conferința cu titlul „**Înfruntarea trecutului comunist**”, avându-i ca invitați pe **Christopher Beazley** (europarlamentar, Marea Britanie), **Vytautas Landsbergis** (primul președinte ales al Lituaniei), **Tunne-Väldo Kelam** (personalitate istorică a schimbării de regim din Estonia), **György Schöpflin** (europarlamentar, Ungaria). După prelegerile lor au luat cuvântul **László Surján** (europarlamentar, Ungaria), **Sen Nieh** (profesor universitar emigrant chinez), **Renate Weber** (europarlamentar, România, moderatorul conferinței), **Erna-Hennicot Schoepges** (europarlamentar, Luxemburg). Conferința reușită a luat sfârșit cu exprimarea intenției comune de a continua mai departe neconținut procesul întârziat al explorării comunismului.

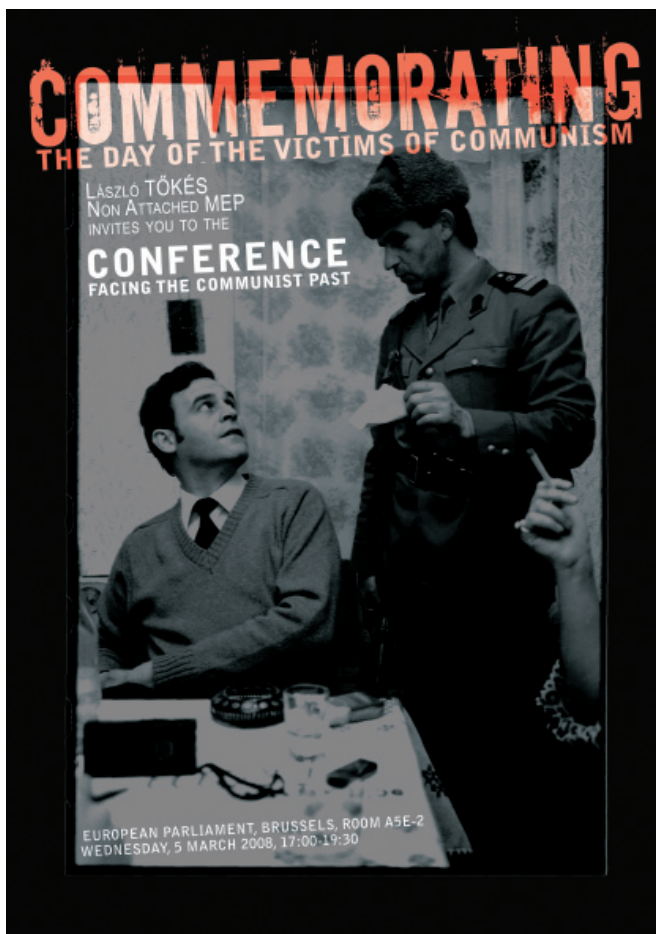
În data de **3 iunie** la o conferință organizată de Senatul Cehiei la Praga s-a adoptat **Declarația de la Praga**. La eveniment nu au fost invitați personalitățile de seamă ale schimbărilor de regim din România și Ungaria, dar europarlamentarii ungari din Grupul PPE, respectiv László Tókéș au reușit să obțină completarea textului inițial al declarației, care astfel include deja și referiri la crimele comunismului comise în Ungaria și în România. Textul declarației, tradus de echipa reprezentantului nostru, se poate

citi pe site-ul <http://declaratiadelapraga.ro>, tot acolo cei dornici se pot alătura semnatarilor.

Primul evenimentul al comemorărilor organizate cu ocazia împlinirii a 20 de ani de la revolta populară din 1989 de la Timișoara s-a desfășurat la data de **20 septembrie 2008**, la Arad, în Biserica Reformată Centru, în care cu două decenii în urmă Protopopiatului Reformat din Timișoara și-a ridicat glasul împotriva proiectului de distrugere a satelor de către regimul lui Ceaușescu. Comemorarea a continuat a doua zi la Timișoara.

La ședința festivă de la Strasbourg a Parlamentului European din **17 decembrie 2008** a avut loc ceremonia de acordare a **Premiului Saharov** pentru Libertate de Gândire activistului politic chinez **Hu Jia**. Un scaun gol, simbolic a fost așezat în mijlocul

aulei pentru Hu Jia: proeminentul disident și activist pentru drepturile omului nu a putut fi prezent la eveniment, fiind prizonierul unei închisori din Beiging. Hu Jia s-a consacrat unui spectru deosebit de amplu de cauze politice, printre care protejarea mediului înconjurător și lupta împotriva HIV/SIDA, dar „vina” sa este aceea că a solicitat în repetate rânduri o anchetă oficială cu privire la masacrul din Piața Tien An Men din 1989 și este coordonator al „mișcării avocaților desculți”. Acordând Premiul Saharov lui Hu Jia, Parlamentul European aduce un omagiu luptei pentru libertate depuse zi de zi de toți apărătorii chinezi ai drepturilor omului – a spus președintele Parlamentului European, Hans-Gert Pöttering. După festivitate în imediata apropiere a clădirii centrale a PE a avut o loc demonstrația cu titlul „**Forum pentru libertate și drepturile omului în China**” organizată de diferite ONG-uri. La solicitarea organizatorilor la demonstrație au luat cuvântul

▶ și trei eurodeputați, printre care și László Tőkés care nu a pierdut ocazia de a accentua: este important ca Parlamentul European, pe lângă acțiunile comune întreprinse împotriva regimurilor comuniste existente, să-și achite obligațiile și prin condamnarea istorică a dictaturilor totalitare de tip sovietic.

Maghiarii din Bazinul Carpatic organizează în **25 februarie** a fiecărui an **Ziua comemorativă a Victimelor Comunismului**. În 2009 cu această ocazie atât la Budapesta, cât și la Oradea s-a lansat campania de colectare a semnăturilor pentru Declarația de la Praga, obiectivul final fiind acela ca și Parlamentul European să adopte o hotărâre referitoare la condamnarea crimelor comunismului. Participanții evenimentului de la Oradea au adoptat **Declarația de la Oradea**.

În data de **27 februarie 2009** László Tőkés a participat la București la o întâlnire cu reprezentanți ai Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR). La consfătuirea extrem de constructivă au fost prezenți **Marius Oprea** (director IICCR), **László Csendes** (președintele corpului director al Consiliului Național Pentru Studierea Arhivelor

Securității – CNSAS), **Dinu Zamfi rescu** (președintele Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc – INMER), precum și reprezentanți de seamă ai societății civile române ca **Cristian Pîrvulescu** (președintele Asociației Pro Democratia), **Radu Filipescu** și

Andrei Oișteanu (conducători ai Grupului pentru Dialog Social). La inițiativa eurodeputatului nostru participanții au hotărât să realizeze o coaliție pentru susținerea în România a Declarației de la Praga.

În clădirea din Bruxelles a PE a avut loc în **19 martie**

2009 conferința „**Înfruntarea comunismului II**”, iar în după-amiaza aceleiași zile președinția cehă a UE a organizat audiere publică privind regimurile totalitare din Europa. Mesajul principal al celor două evenimente: trebuie să condamnăm la fel nazismul și comunismul, deoarece ambele sunt regimuri opresive, criminale.

Ca rezultat al muncii depuse de comisia ad hoc pentru promovarea europeană a Declarației de la Praga, condusă de **Jana Hybaskova** (Cehia) și din care face parte și László Tőkés, Parlamentul European la ședința sa din 26 martie 2009 de la Strasbourg a organizat o dezbatere cu tema „**Conștiința europeană și regimurile totalitare**”. **Gisela Kallenbach**

(Grupul Verzilor/ALE) a evidențiat că după douăzeci de ani problema percepției comunismului a ajuns să figureze pe ordinea de zi a PE pentru prima oară, devenind astfel „problemă europeană”.

Ca dovadă că munca consecventă își poate avea roadele, la ședința plenară din **2 aprilie 2009** cu un număr de voturi de 553:44:33 s-a adoptat **Rezoluția privind conștiința europeană și totalitarismul**. Documentul reprezintă prima recunoaștere oficială a crimelor comunismului de către Parlamentul European. Propunerea comună de rezoluție a fost înaintată de patru grupuri ale PE (PPE, Verzii/ALE, UNE, ALDE), László Tőkés fiind unul dintre coautori. Rezoluția cere printre altele declararea zilei de 23 august – data pactului din 1939 dintre Hitler și Stalin, pact ce a afectat milioane de europeni – drept „Ziua europeană a memoriei victimelor tuturor regimurilor totalitare și autoritare”, păstrarea dovezilor documentare ale trecutului și deschiderea arhivelor, deoarece „**nu există reconciliere fără adevăr și amintire**”.

Discurs la conferința cu titlul Înfruntarea trecutului comunist

De la începutul noului nostru secol în Ungaria și în rândul maghiarilor din afara granițelor acesteia a devenit o tradiție comemorarea **Zilei Memoriale a Victimelor Comunismului**. Amintindu-ne de faptul că în 25 februarie 1945 la Budapesta gâdele puterii sovietice agresoare l-au arestat pe distinsul politician țărănist **Kovács Béla**, și l-au deportat în prizonierat străin, din an în an în această zi comemorăm cuvioasă cele multe zeci de milioane de victime inocente ale dictaturii totalitare inumane și fără de Dumnezeu.

Acest prilej ne-a dat ideea ca anul acesta și în **Parlamentul European** să evocăm memoria eroilor și victimelor opresiunii comuniste, ba mai mult, să organizăm o conferință de natură profesională având ca temă trecutul comunist. (Faptul că întrunirea până la urmă nu s-a ținut în ziua memorială a victimelor, ci a fost organizată doar azi, cu întârziere de o săptămână, a avut motive exclusiv de ordin practic, tehnic.)

Când în luna noiembrie a anului trecut am obținut mandat în Parlamentul European ca reprezentant al României, printre obiectivele mele principale mi-am propus reprezentarea europeană a cauzei spațiului central și est-european, a fostelor țări comuniste. Căci este absolut limpede că răsturnarea dictaturilor comuniste și aderarea organizatorică – formală – a țărilor noastre la Uniune nu înseamnă de la sine înțeles și „europenizarea” noastră.

Între societățile noastre postcomuniste și Europa Occidentală liberă, democratică și după un deceniu și jumătate, în mod invizibil, mai stă „zidul Berlinului”. Spațiul nostru lovit de comunism poate deveni într-adevăr „european”, parte integrantă a Uniunii, numai cu condiția și prin aceea că se descotorosește definitiv de moștenirea retractantă a trecutului comunist, naționalist, și împlinește schimbarea de regim democratică prin renașterea sa în crez și morală, pe baza valorilor europene, creștine.

Schimbarea de regim din România a început în decembrie **1989** la Biserica Reformată din Timișoara – acolo unde a izbucnit revolta populară care a răsturnat dictatura Ceaușescu. Atunci și acolo – prin aceea că am rupt „zidul tăcerii” – am făcut primii pași spre Europa pe cale de reunificare. Acesta este drumul pe care trebuie să mergem mai departe. Și „**spiritul Timișoarei**” ne obligă să ne înfruntăm trecutul și să eliminăm din cale definitiv ruinele vechiului regim și toate obstacolele care ne împiedică să avansăm.

Venind spre **Bruxelles** am fost bucuroși să aflăm de străduințele care servesc restabilirea, respectiv realizarea unității continentului nostru divizat în mod tragic în secolul XX. Atât planul înființării grupului de lucru **Europă unitară – Istorie unitară**, cât și cel al înființării comitetului european denumit **Adevăr, Dreptate și Reconciliere** prevede prelucrarea trecutului apropiat al Europei Centrale și de Est, al fostului imperiu sovietic și eliminarea consecințelor până ▶

azi resimțite ale comunismului totalitar. În acest punct se întâlnesc intențiile noastre, ale tuturor. Folosindu-mă de o imagine împrumutată din ultimul război balcanic: vom fi în stare să clădim Europa nouă, unitară doar dacă ajunși la sfârșitul războaielor mondiale și al războiului rece îndepărtăm din cale „minele” plantate pe vremea luptelor, și curățăm pământul „minat” în trecut al continentului nostru, eliberându-l viitorului – pentru construcție.

În ultimii aproape douăzeci de ani înfruntarea sinceră a trecutului și eliminarea moștenirii retractante a comunismului s-a dovedit a fi o sarcină mult mai grea, decât ne-am așteptat. Noi, cei care după era asupririi comuniste a trebuit să îndurăm și încercările tranziției postcomuniste care avansa cu chiu cu vai, simțim aceasta mai bine decât oricare altul.

Pe planul purelor dezvoltări am mai avut niște rezultate. Odată cu încetarea tăcerii forțate au apărut sute de memorii, cărți și publicații, punând bazele **cunoașterii istorice autentice**.

Dar aceasta este încă tot prea puțin. Căci cunoașterea nu a fost urmată de o **purificare morală**: de recunoaștere, autocritică, căință, scuze, convertire – de rostirea verdictului moral, de restabilirea sistemului de valori morale ale societății. Mai mult, pe furis, pe căi lăturalnice, în culori și forme variate – supraviețuind prăbușirii sale jalnice – comunismul s-a reîntors pe vechile sale sălașuri, și prin reprezentanții săi reurcați la putere și în poziții și prin mentalitatea sa încă vie împiedică rostirea adevărului, continuarea schimbării de regim reale, transformarea societății și reinnoirea morală.

Ca urmare în pofida rezultatelor și succeselor obținute cel mai mare neajuns și „deficit” al perioadei scurse din 1989 este **lipsa**, respectiv **deficiența extremă a actului de a face dreptate și a oferi reparare morală**.

Prăbușirea Germaniei naziste și a acoliților săi a fost urmată de „**Procesul de la Nürnberg**”. Însă **procesul** – cum a formulat poetul József Attila – „**comunismului fascist**” autor de genocide se lasă așteptat și azi. Mai puternicii fostelor țări comuniste se feresc de la bun început să înfrunte trecutul. Societățile postcomuniste multiplu manipulate, socializate în dictatură, au și ele tendința de a da uitării trecutul, ba chiar ele însele i-au ajutat în mod repetat pe vechii lor asupritori, respectiv pe succesorii lor să se întoarcă la putere.

Dar nu putem spune vorbe mult mai bune nici despre atitudinea față de comunism a lumii democratice care a condamnat exemplar fascismul. „Europa tace, iarăși tace” – putem constata în legătură cu aceasta, parafrazându-l pe marele poet maghiar, **Petőfi Sándor**.

Biserica Reformată din Transilvania, spre exemplu, constată cu dezamăgire că organizațiile noastre confesionale și ecumenice internaționale sunt datori și după aproape două decenii cu condamnarea crimelor dictaturii comuniste atee. A fost necesar să treacă mai mult de un deceniu și jumătate și pentru ca președintele Statelor Unite să rostească – la Vilnius – o judecată de valoare și morală clară legată de atrocitățile comunismului sovietic și de responsabilitatea pe care țara sa a purtat-o în aceasta. Tot de atâta timp a fost nevoie până ce anul trecut, prin ridicarea Monumentului Victimelor Comunismului, în Washington în sfârșit li s-au prezentat scuze victimelor ucise de regimul mondial totalitar, al căror număr se estimează la o sută de milioane.

Din păcate însă nu trebuie să mergem atât de departe pentru exemplul negativ. Cu atâția ani după prăbușirea dictaturii bolșevice și **Uniunea Europeană** îi este datoa-re lumii, martirilor și supraviețuitorilor comunismului, și nu în ultimul rând ei însăși cu o hotărâre normativă prin care să ia poziție împotriva comunismului. În această privință este valabilă neschimbat acea propunere a inițiatorilor grupului de lucru al Parlamentului European Adevăr, Dreptate și Reconciliere ca Parlamentul European – asemănător cu Congresul din 2004 al Partidului Popular European – să condamne prin hotărâre comunismul totalitar.

Expoziția documentară poloneză inaugurată ieri în clădirea Parlamentului ne atrage atenția cu puterea exemplului pozitiv că în sfârșit trebuie s-o rupem cu ipocrizia judecării cu „dublă măsură”, și trebuie să ne pronunțăm în același mod despre brutalitatea de aceeași sorginte a **nazismului german și a comunismului sovietic**.

Privind din perspectiva istorică a „Europei creștine”, în anii precedenți am simțit în mod bine fondat și îndreptățit că neîncluderea rădăcinilor, tradițiilor și valorilor noastre creștine în **Constituția Europeană** poate fi considerată o pierdere comună a noastră, a tuturor. Adevărata problemă însă trebuie căutată nu atât în formulările constituționale, cât mai mult în acea **criză morală** care caracterizează societățile noastre europene și cultura noastră europeană – trădată și de controversile legate de actul constituant.

Europa a fost capabilă să depășească criza adâncă cauzată de cel de-al II-lea război mondial, de fascism, prin condamnarea celui din urmă. În schimb stă neputincioasă în fața trecutului său comunist, și cu trecutul ce continuă să trăiască își prelungește propria criză.

Luând în considerare toate cele spuse, trebuie să vedem clar că înfruntarea trecutului comunist, socoteala cu

FACING THE COMMUNIST PAST II

Communism, Oppressed Communities and European Integration

Conference

Organized by MEP László TÖKÉS (Greens/EFA)

Wednesday, 18 March 2009
from 09.30 to 12.30 hrs
European Parliament, Brussels, Room A5 G3

Speakers:
George Schöpflin, MEP, Hungary
Sevgin Myunyan, Justice Bulgaria Federation, Bulgaria
Marica Oprea, Institute of Investigation of the Communist Crimes, Romania
Ladislav Coudes, National Council for the Study of the Archives of the Securitate, Romania
Dinu Zamfirescu, National Institute for Memorial of the Romanian Exile, Romania
Andrei Gălbene, Group for Social Dialogue, Romania
Raluca Grosescu, Institute of Investigation

► *crimele comunismului totalitar este o problemă morală imperativă nu numai din punct de vedere al țărilor implicate, ci pentru viitorul întregii Europe.*

A venit vremea ca după douăzeci de ani de eschivare, ezitare și stagnare să redeschidem procesul – istoric, politic al – comunismului, și este momentul să îl și ducem la bun sfârșit.

Paul Johnson care a prezentat istoria secolului XX a numit era ce-am lăsat-o în urmă „secolul marilor minciuni”. Trebuie în sfârșit să terminăm cu minciunile sângeroase secol XX care ne otrăvesc și prezentul, ca să putem continua – până nu este prea târziu – cu „tabla ștersă” acest secol nou.

„Leagă în chip ușuratic rana ficei poporului Meu, zicând: ‘Pace! Pace!’ – se plânge profetul Ieremia. – Și totuși nu este pace!” (Ier 6, 14)

Și în Europa a venit vremea să se rostească adevărul. Numai aceasta poate fi baza solidă a păcii și a securității sale. Pentru că sunt foarte adevărate cuvintele profetului Isaia: „Pacea va fi lucrul dreptății, roada dreptății va fi liniștea și nădejdea în veci de veci.” (Isaia 32, 17) Așa să fie! (Amin!)

Bruxelles, 5 martie 2008

László Tőkés

Declarația de la Praga privind conștiința morală europeană și comunismul

Pentru viitorul demn și democratic al căminului nostru european,

- întrucât societățile care își neglijează trecutul nu au viitor,

- întrucât Europa nu va fi unită atâta vreme cât nu va fi capabilă să-și reconcilieze istoria, să recunoască nazismul și comunismul ca moștenire comună și să conducă o dezbatere sinceră și amănunțită despre toate crimele totalitarismului din secolul trecut,

- întrucât ideologia comunistă este direct responsabilă de crime împotriva umanității,

- întrucât o conștiință încărcată de trecutul comunist este o povară grea pentru viitorul Europei și al copiilor noștri,

- întrucât diferitele moduri de a evalua trecutul comunist pot duce la împărțirea Europei în „Vest” și „Est”,

- întrucât integrarea europeană a constituit o reacție directă la războaiele și violențele provocate de sistemele totalitare de pe continent,

- întrucât conștiința crimelor împotriva umanității comise de regimurile comuniste pe întregul continent trebuie să se răsfrângă asupra tuturor minților europene în aceeași măsură cu crimele regimurilor naziste,

- întrucât există similarități substanțiale între nazism și comunism în ceea ce privește caracterul lor abominabil și crimele lor împotriva umanității,

- întrucât crimele comunismului încă trebuie să fie evaluate din punct de vedere legal, moral și politic, precum și din punct de vedere istoric,

- întrucât acestor crime li s-au găsit justificări spunându-se că au fost comise în numele teoriei luptei de clasă și a principiului dictaturii „proletariatului”, folosind teroarea ca metodă de a menține dictatura,

- întrucât ideologia comunistă a fost folosită ca instrument în mâinile celor care au clădit imperii în Europa și Asia pentru a-și atinge scopurile expansioniste,

- întrucât mulți dintre cei care au comis crime în numele comunismului nu au fost încă aduși în fața Justiției iar victimele lor nu au fost încă despăgubite,

- întrucât furnizarea de informații extinse despre trecutul totalitar comunist care să ducă la o mai bună înțelegere și abordare a temei este o condiție necesară pentru o viitoare integrare solidă a tuturor națiunilor europene,

- întrucât reconcilierea finală a tuturor popoarelor europene nu este posibilă fără eforturi susținute în vederea stabilirii adevărului și a recuperării memoriei,

- întrucât trecutul comunist al Europei trebuie analizat în amănunțime atât în mediul academic cât și în rândurile publicului larg, iar generațiile viitoare ar trebui să aibă la dispoziție informații despre comunism care să le fie ușor accesibile,

- întrucât în diferite părți ale globului mai rezistă doar câteva regimuri comuniste, care însă controlează aproape o cincime din populația lumii și, prin accesul la putere, încă comit crime și impun costuri mari bunăstării popoarelor lor,

- întrucât multe țări, deși partidele comuniste nu sunt la putere, nu s-au distanțat de crimele regimu-

rilor comuniste și nici nu le-au condamnat,

- întrucât Praga este unul din locurile care a avut atât experiența dominației naziste cât și a celei comuniste,

considerând că milioanele de victime ale comunismului și familiile lor sunt îndreptățite să se bucure de dreptate, compasiune, înțelegere și recunoaștere a suferințelor lor în același mod în care victimele nazismului au fost recunoscute moral și politic,

noi, participanții Conferinței „Conștiința Europeană și Comunismul”, de la Praga,

- având în vedere rezoluția Parlamentului European la cea de-a 60-a aniversare a finalului celui de Al Doilea Război Mondial în Europa, la 8 mai 1945, aniversare sărbătorită la 12 mai 2005,

- având în vedere Rezoluția 1481 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din 26 ianuarie 2006

- având în vedere Rezoluția din 5 februarie 2004 a Congresului al XVI-lea al EPP, prin care se solicită crearea unui organism format din profesioniști independenți în vederea colectării și evaluării informațiilor privind încălcarea drepturilor omului sub regimurile totalitare comuniste și îndemnând la crearea unui muzeu memorial al victimelor comunismului,

- având în vedere rezoluțiile privind crimele comunismului adoptate de un număr de parlamente naționale,

- având în vedere experiența Comisiei pentru adevăr și reconciliere din Africa de Sud,

• având în vedere experiența institutelor de memorie și comemorare din Polonia, Slovacia, Republica Cehă, Statele Unite, a Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România, a muzeelor din Lituania, Letonia și Estonia, cât și a Casei Terorii din Ungaria, și a muzeelor ocupației din Lituania, Letonia și Estonia,

3. formularea unei perspective comune privind crimele regimurilor totalitare, inter alia regimurile comuniste, și propagarea unei conștiințe europene asupra crimelor comunismului, cu scopul definirii unei atitudini comune față de crimele regimurilor comuniste,

4. introducerea unei legislații care să permită Justiției să îi judece

ră a acestei legislații,

11. organizarea unor dezbatere publice referitoare la folosirea comercială și politică, inadecvată, a simbolurilor comuniste,

12. continuarea audierilor Comisiei Europene privind victimele regimurilor totalitare, în scopul redactării unei comunicări a Comisiei,

• având în vedere actuala și următoarele președinții ale Uniunii Europene și ale Consiliului Europei,

• având în vedere faptul că anul 2009 este anul celei de a XX-a aniversări a colapsului comunismului în Europa Centrală și de Est, precum a uciderii în masă din România și a masacrului din Piața Tienanmen din Beijing,

solicităm:

1. ajungerea la o înțelegere paneuropeană conform căreia atât regimurile totalitare naziste cât și cele comuniste să fie judecate fiecare în conformitate cu potențialul propriu de a dezvolta politici distructive de aplicare sistematică a formelor extreme de teroare, suprimând toate libertățile civice și umane, pornind războaie agresive și, ca parte componentă a propriilor ideologii, exterminând și deportând națiuni întregi și grupuri de populație, și, drept urmare, acestea să fie considerate principalele dezastre care au lovit secolul XX,

2. recunoașterea faptului că multe crime comise în numele comunismului ar trebui considerate crime împotriva umanității, servind ca avertisment pentru generațiile viitoare, în același mod în care au fost recunoscute crimele nazismului de Tribunalul de la Nuremberg,

și să îi condamne pe autorii crimelor comuniste și să compenseze victimele comunismului,

5. asigurarea principiului unui tratament egal și non-discriminatoriu al victimelor tuturor regimurilor totalitare,

6. exercitarea unei presiuni la nivel european și internațional în direcția condamnării crimelor comuniste din trecut și în vederea susținerii unei lupte eficiente împotriva crimelor comuniste în desfășurare,

7. recunoașterea comunismului ca parte integrantă, nocivă, a istoriei comune a Europei,

8. acceptarea responsabilității paneuropene a crimelor comise de comunism,

9. stabilirea datei de 23 august, ziua semnării Pactului Hitler-Stalin, cunoscut ca Pactul Molotov-Ribbentrop, ca zi de comemorare a victimelor regimurilor totalitare, atât naziste cât și comuniste, în același mod în care Europa comemorează victimele Holocaustului la data de 27 ianuarie,

10. adoptarea unei atitudini responsabile de către parlamentele naționale în ceea ce privește recunoașterea crimelor comuniste ca și crime împotriva umanității, conducând la adoptarea legislației necesare și la monitorizarea parlamenta-

13. stabilirea, în statele europene care au fost conduse de regimuri comuniste totalitare, a unor comitete compuse din experți independenți însărcinați cu strângerea și evaluarea informațiilor referitoare la încălcarea drepturilor omului la nivel național sub regimul totalitar comunist, cu scopul unei colaborări strânse cu un comitet de experți al Consiliului Europei,

14. asigurarea unui cadru legal internațional privind accesul liber și nerez restricționat la arhivele conținând informații despre crimele comunismului,

15. fondarea unui Institut al Memoriei și Conștiinței Europene care să fie atât - A) institut european de cercetare pentru studierea totalitarismului, dezvoltând proiecte științifice și educaționale și oferind suport rețelei de institute naționale de cercetare care se specializează pe tema experienței totalitare, B) și un muzeu/centru comemorativ paneuropean al victimelor tuturor regimurilor totalitare, cu scopul comemorării victimelor acestor regimuri și a conștientizării crimelor comise de acestea,

16. organizarea unei conferințe internaționale pe tema crimelor comise de regimurile totalitare comuniste, cu participarea unor reprezentanți ai guvernelor, alături

► ride parlamentari, profesori, experți și delegați din partea ONG-urilor, urmând ca rezultatele să fie făcute cunoscute la nivel mondial,

17. adaptarea și revizuirea manualelor de istorie a Europei astfel încât copiii să poată învăța și să fie avertizați cu privire la comunism și la crimele sale în același mod în care sunt învățați să privească crimele nazismului,

18. dezbaterea amănunțită și extinsă la nivelul întregii Europe cu privire la istoria și moștenirea comunistă,

19. comemorarea a 20 de ani de la căderea Zidului Berlinului, a masacrului din Piața Tienanmen și a măcelului din România

noi, participanții Conferinței de la Praga, intitulate „Conștiința europeană și comunismul”, ne adresăm

tuturor popoarelor Europei, tuturor instituțiilor politice din Europa, incluzând guvernele naționale, parlamentele, Parlamentul European, Comisia europeană, Consiliul European și alte organisme internaționale relevante, și facem un apel să îmbrățișeze ideile și cererile formulate în prezenta Declarație de la Praga și să le implementeze prin măsuri concrete.

Declarația de la Oradea cu ocazia Zilei Comemorative a Victimelor Comunismului

În Ziua Comemorativă a Victimelor Comunismului susținem cu convingere:

- Datorită crimelor împotriva umanității comise există similarități substanțiale între toate regimurile totalitare.

- Pe lângă regimul nazist și dictatura comunistă constituie o parte dureroasă a istoriei europene comune, prin urmare orice minte europeană trebuie să fie conștientă și de crimele comise de către comuniști.

- Crimele comise în numele comunismului nu au intrat încă în conștiința paneuropeană, cei care le-au comis nu au fost încă aduși în fața Justiției, iar victimele nu au fost încă despăgubite, deși milioanele de victime europene ale comunismului și familiile lor sunt îndreptățite să se bucure de înțelegere, de recunoașterea suferințelor lor și de compensare la fel ca victimele nazismului.

- Adoptarea în 3 iunie 2008 a Declarației de la Praga este un eveniment marcant în domeniul prezentei feței reale a terorii comuniste, precum și cel al acțiunii de judecată istorică dreaptă.

În Ziua Comemorativă a Victimelor Comunismului afirmăm:

- Pregătindu-ne pentru cea de a 20-a aniversare a revoluției anticomuniste însângerate din România nu vom uita colegii noștri torturați, brutalizați de regimul comunist; nu vom lăsa ca ororile dictaturii comuniste să se piardă în neantul indiferenței și al uitării.

- În țările fostului bloc comunist înfruntarea cu moștenirea dictaturilor comuniste are în continuare actualitate, pentru că efectele maligne ale comunismului se manifestă și azi în societățile noastre.

- Privim cu recunoaștere munca consecventă și perseverentă a Institutului pentru Investigare a Crimelor Comunismului din România (IICCR), condus de istoricul Marius Oprea.

- Considerăm importantă și demnă de susținere rolul jucat de instituția publică care dezvăluie activitatea fostei Securități comuniste, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) în purificarea vieții publice.

- Susținem prin semnătura noastră constatările, concluziile și recomandările Declarației de la Praga, și participăm din răspuțeri la amplificarea mișcării de culegere a semnăturilor.

- Considerăm inacceptabil că în România nu s-a soluționat încă problema reabilitării persoanelor condamnate din motive politice în anii comunismului.

- Suntem extrem de îndurerați văzând că personajul devenit simbolic al maghiarimii din România dornice de viață, pastorul martir Kálmán Sass, condamnat la moarte printr-un proces bazat pe născociri și executat acum cincizeci de ani, precum și cei care i-au împărtășit soarta, în România sunt considerați în continuare infractori de drept comun.

În Ziua Comemorativă a Victimelor Comunismului rugăm:

- organizațiile societății civile și cele pentru drepturile omului din România, ca prin mijloacele lor specifice să exercite presiune în continuare asupra personajelor publice politice și a legislativului pentru ca proiectul de lege nr. 400/2008 privind reabilitarea pe bază de drept subiectiv a persoanelor condamnate pe motive politice, blocat la comisia juridică a Camerei Deputaților, să ajungă în fața plenului Parlamentului și să intre în vigoare.

- pe episcopul László Tőkés, deputat în Parlamentul European, să urgenteze într-o scrisoare adresată președintelui Camerei Deputaților din România procedura de legiferare în domeniu (1), să-și ridice glasul în Parlamentul European referitor la reabilitarea deținuților politici din România (2).

- pe domnul Traian Băsescu, președintele României, ca referindu-se la raportul Tismăneanu care condamnă regimul comunist din România, să ia poziție în această problemă.

Oradea, 25 februarie 2009

Participanții forumului comemorativ de la Oradea

Intervenție de un minut la aniversarea declanșării răscoalei de la Timișoara

În luna decembrie a anului 1989 tocmai în această zi s-a declanșat la **Timișoara** mișcarea populară care, printr-o rapiditate miraculoasă, în decurs de o săptămână a dus la căderea dictaturii naționaliste, comuniste și ateiste odioase a lui **Ceaușescu**.

În dimineața zilei de 15 decembrie enoriașii reformati maghiari adunați în jurul parohiei pentru a-și apăra Biserica și preotul, dând dovadă de un curaj surprinzător, au reușit să alunge mercenarii **Securității** și ai **Miliției**, formând un lanț viu în jurul bisericii. În decurs de câteva ore opozițorii li s-au alăturat sute de români, maghiari, germani, sârbi – romano-catolici, baptiști, evanghelici, ortodocși și evrei. Până în seara zilei mișcarea pașnică s-a transformat într-o demonstrație anticomunistă, împotriva regimului. În 1989 orașul Timișoara din **Transilvania** a devenit primul oraș liber din **România**.

Prin mila Domnului credința activă câștigase libertatea. Amintirea eroilor, martirilor și a victimelor să fie binecuvântată! Transformarea democratică de regim trebuie continuată!

Drumul României în **Europa** duce prin Timișoara!

Strasbourg, 15 decembrie 2008

Scrisoare către Comisarul European pentru Justiție și Securitate, Franco Frattini

Stimate Domnule Comisar,

Mă adresez Dvs. ca și cetățean și europarlamentar al României.

După mulți ani de tergiversare politică în 1999 – cu zece ani buni după schimbarea regimului – parlamentul român în sfârșit a garantat și a reglementat prin lege lustrajul trecutului serviciului secret comunist. Pentru identificarea persoanelor care pe vremea dictaturii Ceaușescu au cooperat cu poliția politică, deci cu notoria Securitate, s-a înființat organismul numit **Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității** (CNSAS).

Consiliul a putut începe lucrul abia după alegerile prezidențiale și parlamentare din 2004, când – în urma unei decizii politice, mulțumită și președintelui Traian Băsescu – s-au deschis arhivele fostei poliții politice. De atunci au fost dezvăluiți numeroși politicieni, procurori, judecători, arhierarhi, personalități influente ale vieții publice. Mai mulți, uzând de dreptul lor legal, au atacat în instanță deciziile CNSAS, dar alții și-au recunoscut trecutul de agent, și și-au cerut scuze public de la cetățenii României pentru fărâdelegile comise.

Fostul președinte al Partidului Conservator, senatorul Dan Voiculescu,

după ce a fost dezvăluit – conform deciziei CNSAS a cooperat ca și informator cu poliția politică sub numele de cod „Felix” –, s-a adresat **Curții Constituționale**, îndreptând spre justiție decizia CNSAS referitoare la persoana sa.

În data de 31 ianuarie 2008 Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 51, reprobând unele articole ale legii aflate în vigoare de opt ani, a considerat neconstituțională toată legea, făcând absolut imposibilă funcționarea CNSAS. Conform motivației Curții Constituționale – în virtutea legii fundamentale – CNSAS nu poate lua decizii care stabilesc faptul cooperării, aceasta fiind judecare, ceea ce ține în mod exclusiv de competența instanțelor competente. Hotărârea Curții Constituționale a stârnit indignare generală în societatea românească, deoarece cu aproape douăzeci de ani după răsturnarea dictaturii Ceaușescu a oprit – practic – procesul și așa încet și greoi al lustrajului. Instanțele care lucrează cu program prea încărcat și cu personal limitat nu sunt capabile de a prelua lustrajul, pe de altă parte – fiind implicați și ei – pot chiar să pună la dosar cazurile de acest gen.

Este adevărat, că Guvernul român

încearcă să stingă flăcările cu o ordonanță de urgență, să salveze o parte a abilităților organismului de lustraj, dar aceasta este oricum un regres față de starea precedentă. Pe de asupra picanterea situației este aceea că însăși Curtea Constituțională este implicată în problema lustrajului, căci majoritatea membrilor săi au fost „parașutate” în forul atotputernic încă de Partidul Social Democrat postcomunist, printre altele persoane ca de exemplu președintele Curții, Ion Pedrescu, care în prealabil ca membru al Senatului a împiedicat ferm procesul de lustraj.

Stimate Domnule Comisar,

În România în 2008 se vor desfășura două alegeri, urmează probabil în primăvară cele locale, iar la toamnă cele parlamentare. Hotărârea Curții Constituționale într-un an electoral înseamnă și aceea că persoane publice actuale care au participat în activitatea fostei poliții politice sunt scutite de lustraj – care în prealabil a fost cerință obligatorie –, iar mulțumită acestui fapt pot candida din nou, și au șanse bune de a câștiga un nou mandat. Aceasta poartă riscul ca în România cu aproape două decenii după răsturnarea comunismului puterea să fie exercitată tot de cei care au deservit

▶ vechiul regim, păstrându-și influența în toate domeniile vieții sociale și politice, împiedicând în continuare – spre exemplu – realizarea reformei justiției și avansarea luptei anticorupție, iar în ansamblu alinierea europeană reală a țării noastre.

Nici Dumneavoastră, nici noi nu ne putem dori în Uniunea Europeană o țară membră în care deciziile esențiale privind probleme legate de viitorul nostru comun sunt luate, definite sau influențate de cei care au deservit teoroarea de stat comunistă.

Totodată, ca și completare la acest caz revoltător, vă aduc la cunoștință cu respect, că în România în anul acesta a luat un nou avânt **înfruntarea trecutului comunist**, care a fost frânată în întreaga perioadă prelungită a tranziției postcomuniste. Este o evidență că fostele țări comuniste pot deveni realmente „europene” numai dacă se pot rupe definitiv de moștenirea odioasă a trecutului comunist.

Având în vedere toate acestea, vă rog cu respect, ca făcând uz de autoritățile de comisar european, să interveniți în interesul nostru comun, al tuturor pentru sprijinirea procesului de lustrare din România. Vă rog ca pentru asigurarea legalității și a statului de drept, precum și pentru favorizarea reformei justiției să inițiați o anchetă constatatoare privind abuzurile Curții Constituționale, precum și reglementarea prin lege a lustrăției.

Primiți salutările mele, cu stimă:
18 februarie 2008

Tőkés László
Membru PE

Pentru o Europă creștină!

„Ca deputat în Parlamentul European am constatat cu sentimente controversate că din lumea est-europeană a materialismului ateist fondat pe baze ideologice am ajuns în lumea materialismului vulgar al societății de consum vest-europene, secularizate. Și după 1989 am fost pus în situația de a mă confrunta cu aceeași realitate șocantă, în domeniul relațiilor noastre bisericești. Dar asta nu este tot! Imaginea trebuie completată și cu anticreștinismul de sorginte liberă, înrădăcinată în tradițiile revoluției franceze, care ar exila cu intoleranță Biserica și din viața politică și publică, desemnându-l locul undeva la limita periferiei vieții sociale și a sferei civile. Iar în acest punct se și adună cele ce se aseamănă, tradiția occidentală a anticreștinismului și ura față de biserică a dictaturilor est-europene se întâlnesc într-o armonie anacronică.

Ajuns europarlamentar, în această situație controversată mi-am dat seama că este o necesitate imperativă să devin purtător de cuvânt al credinței și valorilor noastre creștine în această atmosferă dublu necreștină a Uniunii Europene. Pornind de la această premisă am lansat programul **Pentru o Europă creștină!**” – a spus László Tőkés în discursul său din **10 decembrie 2008**, rostit la conferința de la Bruxelles, intitulată **Între doi păgâni**.

Ca prim pas la **28 ianuarie 2008** László Tőkés s-a adresat prin scrisoarea

re președintelui PE Hans-Gert Pötering, din care cităm :

„Bisericele maghiare catolice, reformate și evanghelice au declarat anul 2008 **Anul Bibliei**. Regiunea Părților, unde servesc ca episcop, poate fi considerată »pământul Bibliei«, căci dincolo de faptul că aici s-a născut în 1590 prima traducere oficială completă de limbă maghiară a Bibliei, folosită și azi de biserica noastră, tot de această regiune se leagă alte trei ediții vechi ale Bibliei (1541, 1661, 1685) care auo importanță deosebită în istoria culturii. Noi păstrăm cu mândrie exemplarele originale ale acestor rarități, și pe această cale dorim să propunem prezentarea lor în acest an în Parlamentul European în cadrul unei **expoziții de Biblie** internaționale. (...) Această sărbătoare comună legată de Biblie – acum, în **Anul European al Dialogului Intercultural** – cu siguranță ar contribui la apropierea diferitelor religii și culturi, la construirea unității multicolore a Europei.

În al doilea rând propun organizarea unei conferințe în Parlamentul European, cu titlul **Creștinismul și Europa**, cu participarea reprezentanților bisericilor creștine din Europa. (...)

În sfârși, dar nu în ultimul rând, permiteți-mi ca gândind în dimensiunile creștine ale identității noastre europene, să propun invitarea **Papei Benedict al XVI-lea** în Parlamentul European în postul Cărciunului acestui an.”

În data de **5 februarie 2008** la invitația reprezentantului nostru s-au adunat conducătorii bisericilor maghiare din România care printr-un Comunicat l-au asigurat pe László Tőkés că îl vor sprijini în mișcarea sa pornită pentru protecția valorilor creștine.

La **5 martie 2008** în organizarea Alianței Liberalilor și Democraților pentru Europa în Parlamentul European a avut loc conferința intitulată **„Minorități creștine persecutate”**. Conferința din Bruxelles a avut ca temă situația minorităților creștine din China, Asiria și Palestina. László Tőkés în discursul lui a subliniat importanța menținerii în UE a echilibrului religios-bisericesc, vorbind apoi despre persecutarea în decursul istoriei a protestanților din Tran-

▶ silvania, și exprimându-și speranța că în urma aderării la UE a României cooperarea ecumenică va lua locul dominanței bisericii de stat ortodoxe române și discriminării negative a bisericilor minoritare.

Invitați de László Tőkés în **23-26 iunie 2008** conducătorii bisericilor istorice din Transilvania au petrecut trei zile la Bruxelles, organizând și o audiere publică intitulată „**Biserici istorice și valori creștine în Transilvania și în lume**”. Principalele probleme prezentate de către delegația compusă din István Csúry (episcop în exercițiu al Eparhiei Reformate de pe lângă Piatra Craiului), Nicolae Anușca (consilier Mitropolitan al Bisericii Greco-Catolice din Transilvania), Dénes Máthé (prim-curator al Bisericii Unitariene din Transilvania) și Gyula Kovács (vicepreședinte al Convenției Baptiste Maghiare din România) au fost: situația libertății religiilor în România, relația dintre biserică și stat, problema învățământului confesional, posibilitatea de utilizare de către biserici a fondurilor europene, problema maghiarilor cengăi și retrocedarea bunurilor bisericești.

În **septembrie 2008** László Tőkés s-a alăturat inițiativei membrilor PE Urszula Krupa și Witold Tomczak din Polonia adresată președintelui PE Hans-Gert Pötering în care au propus amplasarea în clădirea Parlamentului European a unei plăci comemorative în amintirea Papei Ioan Paul al II-lea, pentru a păstra în memorie rolul Sfântului Părinte în eliminarea divizării în două părți a Europei și în realizarea unității europene.

La **sfârșitul lunii septembrie** re-

prezentantul nostru în PE împreună cu colegii lui polonezi a luat apărarea unei alte cauze creștine: cu alți membri PE care li s-au alăturat, au adresat o scrisoare comună ambasadorului **Indiei** la Uniunea Europeană solicitând stoparea **persecuției sângeroase la care sunt supuși creștinii** din țara sa și respectarea drepturilor omului.

Tot în numele celei mai fundamentale valori creștine și europene, în spiritul solidarității și-a acordat sprijinul László Tőkés la acțiunea comună prin care membrii PE **Johannes Blokland, Bastiaan Belder și Kathy Sinnott** solicită modificarea bugetului pe 2007-2013 al Uniunii referitor la Fondul de Coeziune. Semnatarii cer mărirea alocațiilor pentru copii, în special al celor acordate copiilor aparținând minorităților și celor abandonati.

Toate acestea aduc o nouă dovadă a faptului că pe lângă inițiativele naționale este importantă și coalizarea membrilor Parlamentului European, ba mai mult, pot membrii Parlamentului European pot acționa unitar în apărarea egalității, a drepturilor omului și a valorilor creștine. László Tőkés s-a angajat să reprezinte în Europa chiar aceste trei valori fundamentale, pe lângă protecția minorităților naționale și urgentarea confruntării cu trecutul comunist.

Programul „**Pentru o Europă creștină!**” asigură un cadru favorabil, pe lângă păstrarea moștenirii europene a sistemului de valori creștine, și pentru exercitarea în sens larg a identității creștine. În acest spirit a participat în PE la deschiderea din 14 octombrie a expoziției cu titlul „**Spiritualitate europeană comună**”

realizată cu ocazia celei de a 30-a aniversări a alegerii Papei Ioan Paul al II-lea și celei de-a 20-a aniversări a vizitei sale în Parlamentul European, respectiv la conferința organizată cu acest prilej. Acest eveniment trebuie considerat un moment binecuvântat, deoarece respectul pentru sistemul de valori creștine, trecând peste granițele statale, a întrunit iarăși personalitățile și reprezentanții în PE a diferitelor țări. Evenimentul organizat sub egida Partidului Popular European și a Uniunii Europene a Națiunilor a fost onorat cu prezența de cardinalului **Jozef Glemp**, primatul Poloniei și de episcopului **Tadeusz Pieronek**, rector al Academiei Papale pentru Teologie din Cracovia. Politicianul creștin-democrat italian **Rocco Buttiglione** în cuvântarea sa a afirmat că evenimentul a prezentat cu succes serviciul axat pe dialog al lui Ioan Paul al II-lea, prin care Sfântul Părinte a ridicat poduri de legătură între popoare și culturi. Expoziția comemorativă a fost deschisă de către **Hans-Gert Pötering**, președintele Parlamentului European elogiind vizitele de bune oficii efectuate în Europa de către Papa Ioan Paul al II-lea.

„*Europa poate să redevină ceea ce a fost înainte – una dintre marile puteri care definesc destinul omenirii – numai dacă se întoarce spre rădăcinile sale creștine. La acele principii și valori care cândva i-au dat puterea și prestigiul: respectul demnității umane, statul de drept, solidaritatea creștină, siguranța socială, respectul familiei și a tradițiilor naționale, dezvoltarea socială și economică organică, nu la practica actuală de maximalizarea profitului, ceea ce duce la egoism și înstrăinare, distrugerea mediului înconjurător spiritual și natural*” – a formulat László Tőkés în programul său pentru alegerile europarlamentare, și în acest spirit și-a lansat programul „Pentru o Europă creștină!”. În continuarea mesei rotunde ecumenice organizate la Timișoara în aprilie 2008, în perioada **17-18 octombrie**, în organizarea Biroului Parlamantar Central din Oradea al reprezentantului nostru în PE a avut loc conferința internațională **Creștinismul și Europa**. Temele principale dezbătute au fost: întărirea și reprezentarea valorilor creștine în conștiința europeană, în viața economică și în procesul decizional politic de nivel înalt.

probleme legate de posibilitățile de colaborare dintre biserici. S-a vorbit deasemenea despre căile de colaborare dintre bisericile din România, de necesitatea semnării *Charta Oecumenica*, precum și de efectele benefice ale acestuia. László Tókéș a propus formarea unui grup creștin alcătuit din membrii proveniți din toate grupurile parlamentare în PE, care ar putea fi un reprezentant onorabil al cetățenilor și valorilor continentului nostru, iar pe de altă parte ar putea fi un for de referință pentru dezbaterile la cel mai înalt nivel a străduințelor și scopurilor noastre creștine comune. Secretarul general al Consiliului Ecumenic al Bisericilor din Ungaria, dr. Zoltán Bóna s-a referit la dificultățile semnării și aplicării *Charta Oecumenica* în viața de zi de zi a bisericilor din Ungaria, de prăpastia ce desparte semnarea în sine și punerea în practică a Chartei.

Nicodim Bulzesc, deputat în Parlamentul European, a vorbit despre puterea de formare a civilizației a creștinismului. Ca membru al Partidului Popular European, deputatul de confesiune baptistă l-a asigurat de tot sprijinul său pe László Tókéș în formarea intergrupului creștin. Preotul evanghelic din Germania, dr. Dieter Brandes, coordonatorul programului *Healing of Memories in Romania* a tratat rădăcinile istorice a dificultăților colaborării dintre bisericile din România, precum importanța prelucrării acestora. În numele episcopului Bisericii Reformate Creștine din Slovacia, dr. Géza Erdélyi, Ferenc Újvárosi și Ferenc Porubán și-au prezentat experiențele lor ecumenice din Slovacia.

În continuare reprezentanții bisericilor locale au avut ocazia de a-și expune propriile păreri și planuri. Din partea Episcopiei Ortodoxe Române a Oradiei a fost prezent și a transmis salutul episcopului Sofronie Drincec consilierul cu probleme culturale sa prezentând rolul bisericilor în modelarea identității spirituale a Europei precum și absurditatea conceptului „Europei laice”. Consilierul Arhiepiscopiei Greco Catolice din Blaj, Nicolae Anușca a vorbit despre principiile care reglementează libertatea confesională, respectiv despre apli-

carea acestora în România. În acest context a pus un accent deosebit pe urgentarea retrocedării imobilelor bisericești, fără de care în opinia sa nu se poate vorbi de libertate confesională adevărată, subliniind în acest sens importanța transparenței relațiilor dintre stat și biserici, mai ales în ceea ce privește subvențiile de stat acordate bisericilor.

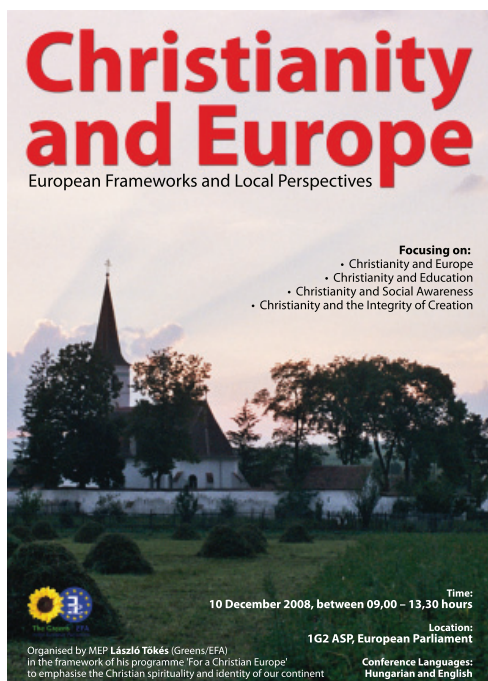
Textul proiectului de document emis la încheierea conferinței, conținând o serie de propuneri menite să constituie punctul de plecare al celei de a doua conferințe „Creștinism

se leagă de islamiști, și anume de șiiții din Irak: conform cotidianului *Le Monde* în cursul lunii octombrie au fost alungați de pe pământul lor natal, din **orașul Mosul și împrejurimile sale**, cca 2400 de familii creștine. Acțiunilor violente au căzut victime 15 persoane. László Tókéș a urgentat luarea de poziție și intervenția Comunității Europene.

Consiliul Național Maghiar din Transilvania în ședința sa plenară din 15 noiembrie 2008 a hotărât să solicite europarlamentarului László Tókéș să inițieze în Parlamentul European comemorarea oficială a împlinirii **mileniului** de la înființarea **Arhiepiscopiei Romano Catolice de Alba Iulia**. În urma consultării conducerii arhiepiscopiei reprezentantul nostru a luat cuvântul în această temă la ședința plenară din **3 decembrie 2008** a PE.

Printre cele mai importante evenimente legate de programul „Pentru o Europă creștină!” s-a numărat expoziția internațională de Biblie, cu titlul „**Cartea**”, deschisă în **9 decembrie 2009** la Bruxelles, în clădirea Parlamentului European. Printre Bibliile expuse în toate limbile oficiale ale EU, respectiv în cele ale „națiunilor fără țară” (de exemplu: bască, catalană, scoțiană, galeză, laponă, romă etc.) un loc de excepție a fost rezervat moștenirii maghiare de de Biblie.

Cum s-a hotărât dinainte, în **10 decembrie 2008** a avut loc cea de-a doua ediție a conferinței internaționale ecumenice **Creștinismul și Europa**. László Tókéș a formulat după cum urmează ars poetica conferinței: „Delegația numeroasă, ecumenică a vieții bisericești din țara noastră – în acest context – își asumă rolul de a fi în Parlamentul European solul cauzei credinței noastre creștine puse la încercare de dictatura național-comunistă. Acesta este poate plusul cu care îi putem servi noi Europei Occidentale îndepărtate de religie. Acesta poate fi aportul spiritual-suflătesc al »sărăciei noastre bogate« la Europa unită. Totodată căutăm și găsim aliați printre bisericile noastre occidentale și frații noștri – cu care, aliindu-ne, de-acum chiar îndrăznim și putem să avem speranțe și să acționăm pentru o altă Europă, reînviată spiritual.”

și Europa” (Bruxelles, 9 decembrie 2008), a fost trimis pentru definitivarea bisericilor participante.

În data de **17 noiembrie 2008** europarlamentarul nostru în **intervenția** sa din ședința plenară a PE, în spiritul iertării dumnezeiești și al dragostei lui Hristos, al toleranței europene și al solidarității creștine, a luat cuvântul în apărarea victimelor și celor persecutați, împotriva fanatismului religios și a xenofobiei în legătură cu două cazuri. O fetiță de doar 13 ani a fost ucisă cu pietre în fața a 100.000 de persoane în orașul Kismayo din **Somalia**, fiind acuzată de adulter. În realitate, ea a fost violată de trei bărbați. Când a povestit prin ce a trecut, a intrat în atenția miliției islamice din orașul ei natal, iar oamenii legii au hotărât să pedepsească victima, și nu pe agresori. Prin întâmplare și cel de al doilea caz

Comunicat

Ierarhii Bisericilor Istorice Maghiare din Transilvania mulțumesc deputatului în Parlamentul European László Tőkés pentru invitația acordată în a sprijini activitatea lui în Parlamentul European prin sugestiile și propunerile lor.

1. Ierarhii bisericilor Maghiare din Transilvania apreciază posibilitățile oferite de mandatul lui László Tőkés prin care poate reprezenta în mod autentic interesele bisericilor maghiare din Transilvania și a enoriașilor lor în colaborare cu ceilalți deputați maghiari din Bazinul Carpatic. Întâistătorii bisericilor își exprimă satisfacția că astfel valorile creștine pot fi prezentate direct în fața celui mai important for legislativ al Europei.

2. Ierarhii bisericilor maghiare din Transilvania salută și își exprimă sprijinul total față de deputatului în Parlamentul European László Tőkés în misiunea sa asumată de a întări spiritualitatea și identitatea creștină în Europa prin programul intitulat Pentru o Europă Creștină!, susținând totodată în Parlamentul European acele valori ale credinței și a celor morale care își au rădăcinile în moștenirea creștină. Ierarhii bisericilor se așteaptă totodată cu stimă ca membrii Parlamentului European să sprijine deputatului în Parlamentul European László Tőkés în realizarea obiectivelor propuse.

3. Ierarhii bisericilor maghiare din Transilvania își exprimă deplinul acord privind pachetul de propuneri inițiate de deputatul în Parlamentul European László Tőkés și înaintat președinției Parlamentului European legat de Anul European al Dialogului Intercultural. Totodată asigură de sprijinul lor propunerile legate de:

(1) organizarea unei expoziții internaționale de Biblie în Parlamentul European,

(2) organizarea a două conferințe – una la Bruxelles și cealaltă în Transilvania – intitulată Creștinismul și Europa, având ca scop demararea unui dialog ecumenic între biserici,

(3) invitarea Sanctității Sale, Papa Benedict al XVI-lea în Parlamentul European,

(4) pentru a beneficia de resursele financiare ale Uniunii Europene, ierarhii bisericilor maghiare din Transilvania propun deputatului în Parlamentul European László Tőkés să înainteze o propunere prin care bisericile europene să poată beneficia și ele de fondurile Uniunii Europene.

Oradea, 5 februarie 2008

Arhiepiscopia Romano Catolică de Alba Iulia: **dr. György JAKUBINYI** arhiepiscop; Episcopia Romano Catolică Oradea: **József TEMPFLI** episcop; Episcopia Romano Catolică Satu Mare: **Jenő SCHÖNBERGER** episcop; Eparhia Reformată din Ardeal: **dr. Géza PAP** episcop; Episcopia Reformată de pe lângă Piatra Craiului: **István CSÜRY** episcop; Biserica Unitariană: **dr. Árpád SZABÓ** episcop; Biserica Ltherană: **Dezső Zoltán ADORJÁNI** episcop; Convenția Baptistă Maghiară din România: **István GERGELY** președinte

Intervenție de un minut privind valorile Europene și toleranța față de Biserică

Cu ocazia vizitei la Roma a episcopilor catolici maghiar, din mai 2008, **Papa Benedict al XVI-lea** a afirmat că deceniile lungi ale dictaturii comuniste au lăsat în urmă o moștenire apăsătoare. Ideea exprimată de Sanctitatea Sa devine și mai actuală azi, la cea de a 50. aniversare a executării prim-ministrului martir Imre Nagy și la împlinirea a 60 de ani de la începuturile persecutării brutale a bisericilor și întemnițarea cardinalului **József Mindszenty**.

Colega noastră postcomunistă aici, în Parlamentul European, fostul ministru de stat al Ungariei, d-na **Magda Kósa Kovács** cu intervenția sa de un minut rostită în plenara de la Strasbourg a evocat epoca anti-bisericească militantă care mergea mână în mână cu violențele autorităților. MEP Magda Kósa Kovács a dorit să protejeze valorile europene de Papa Benedict al XVI-lea, respectiv de Biserica Catolică.

Acum câțiva ani d-na Kósa, fost conducător de partid, a atacat Vaticanul, condus încă de Papa Ioan Paul al II-lea, spunând că Sfântul scaun „vrea să fure întreaga Europă, și vrea să o înghită incredibil de rapid și de agresiv”. Dat fiind că în Uniunea cu rădăcini creștin-democrate și bisericile creștine sunt purtătoare ale valorilor europene adevărate, ca episcop reformat resping orice manifestare a ideologiilor antibisericești și a intoleranței. Totodată permiteți-mi să propun din nou să invităm anul acesta în Parlamentul European Sanctitatea Sa Papa Benedict al XVI-lea.

16 iunie 2008

Comunitatea Bisericii Minoritare din România în vizită la PE

Probleme legate de libertatea religioasă din România propuse pentru a fi discutate

De la ultima vizită la Parlamentul European a delegației ecumenice din România din 17-18 octombrie 2005 nu s-a înregistrat nicio evoluție pozitivă generală privind libertatea religioasă din țară (vezi scrisoarea adresată domnului președinte José Manuel Barroso).

Dorim să atragem atenția asupra faptului că după cei 50 de ani de ateism al regimului comunist, timp în care bisericile au fost supuse persecuțiilor instituționalizate, cu toate că din 1 ianuarie 2007 România este membră al Uniunii Europene, bisericile noastre se confruntă în continuare cu probleme dureroase.

Legea cultelor

În decembrie 2006 Parlamentul României a adoptat o nouă Lege a Cultelor, care a intrat în vigoare în ianuarie 2007. Bisericele minoritare au adus critici acestei legi, deoarece avem temerea că prin lege se va legitima discriminarea minorităților confessionale. Constituția României garantează deplina libertate religioasă, însă guvernele ce se succed exercită influență semnificativă asupra vieții religioase, favorizând biserica ortodoxă majoritară.

Retrocedarea bunurilor bisericesti

În 2005 Guvernul a adus complectări la legea nr. 501/2002 referitoare la restituirea bunurilor bisericesti. Cu toate că s-a înregistrat un anumit progres în această privință, procedura se desfășoară extrem de lent, iar în majoritatea covârșitoare a cazurilor retrocedarea bunurilor bisericesti rămâne nerezolvată. Remintim că bisericile noastre au solicitat retrocedarea a peste 10.000 de imobile necesare activității lor religioase, caritative, educaționale și sociale. Dintre acestea mai puțin de 30% au fost rezolvate (în cazul Bisericii Greco-Catolice acest procent este de aproximativ 5%).

Ritmul lent al reformei sistemului juridic afectează deasemenea libertatea religioasă. Cazurile cele mai evidente sunt cele în care se refuză punerea în posesie pe baza hotărâ-

rilor judecătorești definitive a bisericilor minoritare (în special în cazul Bisericii Greco-Catolice); nepunerea în aplicare sau nerespectarea legii și a hotărârilor de guvern referitoare la restituirea bunurilor bisericesti; cazuri în care instanțele din România își declină competența; legalizarea vânzării unor bunuri care urmează a fi retrocedate; rea voință și abuz în interpretarea dispozițiilor legale, ceea ce duce la încălcarea normelor legale (ex.: retrocedarea bunurilor confiscate condiționată de ponderea credincioșilor dintr-o localitate, și nu pe baza drepturilor legale).

Învățământul confesional

În numeroase cazuri Statul Român nu respectă dreptul la un învățământ moral și confesional în acord cu apartenența religioasă a tutorilor legali. În școlile publice elevii care aparțin confesiunilor minoritare în multe cazuri nu beneficiază de egal acces la educația religioasă ca majoritatea, ceea ce creează condițiile abuzurilor. Lega Învățământului nu sprijină în mod corăspunzător învățământul confesional, cu toate că Constituția României recunoaște dreptul la această formă de învățământ, stipulând: „Învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confessionale, în condițiile legii.” (Articolul 32, aliniatul 5). Având în vedere că părinții elevilor și studenților care urmează cursurile instituțiilor de învățământ confesional sunt și ei cetățeni contribuabili al României, solicităm insistent garantarea și acordarea prin lege a tuturor

celor trei forme de finanțare a învățământului confesional, și anume cea de bază, cea suplimentară și cea compensatoare, așa cum se asigură în cazul învățământului de stat.

Finanțarea Bisericilor din România

Bisericile noastre solicită totodată finanțarea normativă a instituțiilor de caritate bisericesti (cele de sănătate, orfelinate, azile de bătrâni), asemenea instituțiilor publice. Prin Hotărâri de Guvern Biserica Ortodoxă majoritară primește sume uriașe și proprietăți imobiliare însemnate. Lipsa reglementării legale în problema finanțării de stat a activității caritative și educaționale a bisericii nu va duce decât la accentuarea tensiunilor dintre biserici.

Parlamentul European și bisericile

Sprijinim întru totul inițiativa deputatului în PE László Tőkés prin care, în cadrul programului „Pentru o Europă Creștină!” dorește să adâncească spiritualitatea și identitatea europeană. Pentru a beneficia de fondurile Uniunii Europene propunem ca și bisericile europene să poată beneficia de fondurile UE. Deputatul în PE László Tőkés are sprijinul nostru în a formula o inițiativă în acest sens pentru completarea legilor în vigoare.

Înfruntarea trecutului comunist

Pentru viața internă a bisericilor și credibilitatea lor în societate este

► indispensabil ca acestea să înfrunte la nivel instituțional moștenirea regimului comunist, să se facă lustrarea personalului bisericesc, producându-se astfel purificarea morală. Raportul Tismăneanu redactat la inițiativa președintelui Traian Băsescu oferă cadrul adecvat acestui proces. Prin cooptarea specialiștilor proprii capitolele referitoare la Biserici și minorități urmează a fi extinse. Autoritățile și instituțiile de profil ale Uniunii Europene sunt rugate a acorda sprijinul necesar în această problemă.

Constituția Uniunii Europene

Bisericile din România solicită și sprijină includerea referirilor la valorile și tradițiile creștine în Constituția UE, ceea ce ar însemna puntea continuității între tradițiile istorice și lumea modernă, așa cum ar duce și la garantarea accentuată a eticii creștine.

Toleranță și respect reciproc

De când Uniunea Europeană a decis ca 2008 să fie Anul European al Dialogului Intercultural, au avut loc o serie de acțiuni ale Bisericii Ortodoxe majoritare care contravin acestui principiu, acestea nefiind sancționate de instituțiile de stat: discursuri de ură pe postul de televiziune publică, distrugerea proprietăților ce urmează să fie retrocedate, discriminare în școli și mass media publică față de bisericile minoritare.

Anul European al Dialogului Intercultural oferă o ocazie și un cadru bun cetățenilor României, diferitelor naționalități și biserici din Transilvania pentru a se apropia, în special deoarece în cursul istoriei Transilvania a fost un exemplu al toleranței culturale. În 1568 de exemplu Dieta de la Turda a recunoscut libertatea religioasă.

Bruxelles, 24 iunie 2008

Reprezentanții Bisericilor invitate de **László Tőkés, deputat în Parlamentul European:**

István Csúry – episcop în exercițiu al Eparhiei Reformate de pe lângă Piatra Craiului

Nicolae Anușca – prim-consilier al Arhiepiscopiei Greco Catolice din România

Dénes Máthé – prim-curator al Bisericii Unitariene din Transilvania

Gyula Kovács – vicepreședintele al Convenției Baptiste Maghiare din România

În slujba drepturilor minorităților și ale omului

Reprezentarea intereselor comunității maghiare din Transilvania, munca pentru drepturile minorităților și drepturile omului în general sunt obiective prezentate de către **László Tőkés** deja și în programul său. Urmarind activitatea sa de un an și jumătate în PE se poate constata că nu a pierdut nici o ocazie oferită pentru a atrage atenția – prin intervenții scrise sau verbale, prin scrisori adresate comisarilor CE, președintelui PE etc. – asupra problemelor care necesită intervenția, suportul sau luarea de poziție a instituțiilor europene.

În Parlamentul European nu este o tematică îndrăgită cea privind drepturile colective ale minorităților. Europa folosește și în acest caz dubla măsură: își ridică glasul împotriva oricărei lezări de drepturi din afara granițelor sale, ba mai mult, susține chiar și soluții radicale (de exemplu în Kosovo), dar în interiorul Uniunii consideră de competența statelor membre problema minorităților. Deși, cum a formulat cu multă precauție comisarul CE **Jacques Barrot**, nimeni nu interzice preluarea modelelor funcționale...

Deputații din Transilvania ajunși în PE au trebuit să constate că majoritatea colegilor lor nu înțeleg cum apare iarăși pe ordinea de zi problema Transilvaniei. Ei știau că minoritatea maghiară din România participă la guvernare, deține o parte a puterii – deci care este problema?

Situația este complicată și de faptul că termenul de „minoritate națională” nu este definită destul de clar, pentru Europa Occidentală imaginea este distorsionată de problema imigranților. Tratatul și documentele care reglementează funcționarea Uniunii Europene nu vorbesc clar despre drepturile specifice ale comunităților naționale aflate în minoritate numerică și a persoanelor aparținând acestora. Una dintre sarcinile cele mai importante în Parlamentul European este să se realizeze **Charta Europeană pentru Protecția Minorităților**, a cărei prevederi să aibă putere normativă.

Problema, pe lângă aspectul drepturilor umane, trebuie privită și din aspectul politicii de securitate, ceea ce este important pentru că în primul deceniu al noului mileniu stabilitatea și securitatea sunt noțiuni cheie ale ordinii europene. În soluționarea la nivel european a drepturilor individuale și colective ale minorităților putem avea rolul inițiatorilor. Trebuie să prezentăm „modelul maghiar din Transilvania” care dorește să modifice nu granițele, ci modul de abordare a problemelor comunităților naționale, respectiv practica de administrare a acestor chestiuni. Acest model vede soluția problemei nu doar în asigurarea dreptului de a folosi limba maternă și în păstrarea tradițiilor – deși acestea au o importanță foarte mare –, ci și în autoritățile publice garantet de lege și în instituții publice care le exercită, alese de comunitate, dar înzestrate cu putere și statut convenite autorităților de stat. Esența modelului maghiar este aceea că dorește o implementare cu mijloace pașnice, ale statului de drept și democratice, spre

► deosebire de comunități naționale din multe alte țări ale Uniunii care în cursul deceniilor nu au exclus din arsenalul lor nici mijloacele violente în lupta dusă pentru drepturile lor. Provocarea este aceea ca Europa să înțeleagă și să susțină această aspirație – pașnică, dar hotărâtă – maghiară din Transilvania care trebuie apreciată și din punct de vedere al politicii de securitate.

Intergrupul Minorităților (Minority Intergroup) din PE – purtând denumirea oficială de **Intergrupul Parlamentului European pentru Minorități Naționale Tradiționale, Regiuni Constituționale și Limbi Regionale** – a luat ființă la inițiativa europarlamentarului ungar **Csaba Tabajdi**, fiind susținut de cele mai mari trei grupuri parlamentare. Are ca obiectiv principal evaluarea situației, gestionarea problemelor minorităților naționale tradiționale. Dorește să înceapă elaborarea unui sistem normativ juridic UE privind minoritățile. Într-un lunar la Strasbourg, pe ordinea de zi a ședințelor intergrupului figurează probleme minoritare ale Uniunii, acestea fiind analizate cu cooptarea de experți, reprezentanți guvernamentali și parlamentari. László Tókéș participă activ în munca Intergrupului Minorităților chiar de la începutul mandatului său. În ședința din **18 ianuarie 2008** în discursul său de prezentare în primul rând a prezentat mulțumiri celor din intergrup pentru munca lor, apoi a atras atenția asupra situației triste a ceangăilor din Moldova, asemănătoare cu cea a românilor din Valea Timocului și a macedonenilor din Grecia și din Bulgaria. A precizat că problemele legate de aceste comunități trebuie privite în context mai larg, deoarece **se neagă însăși existența lor**, fenomen numit de europarlamentar tipic balcanic.

În cele ce urmează redăm o parte dintre intervențiile, scrisorile, comunicatele etc. lui László Tókéș. Deși acestea reprezintă doar o mică parte din manifestările pe care le-a avut europarlamentarul nostru în aceste 18 luni, sunt o dovadă relevantă a faptului că László Tókéș nu ezită niciodată să acționeze împotriva nedreptății.

Este important ca Europa să acorde atenție comunităților naționale!

Comunicat de presă al europarlamentarilor László Tókéș și Kinga Gál

Ședința grupului de lucru pentru probleme minoritare (Intergroup) al Parlamentului European desfășurată ieri la Strasbourg a avut o deosebită semnificație, deoarece în cadrul acesteia, la aniversarea de zece ani de la semnarea a două acorduri importante privind protecția minoritară, și anume **Convenția Cadru privind Minoritățile și Charta Limbilor Minoritare** din Europa, s-a făcut analiza rezultatelor obținute.

În discursul ei, **Kinga Gál**, vicepreședintele grupului de lucru, a subliniat că cele două documente au avut o deosebită importanță în acceptarea principiilor de protecție a minorităților și a drepturilor limbilor în Europa.

Cele două documente au jucat un rol deosebit de important în cursul tratativelor premergătoare aderării noilor membri, deoarece respectarea celor prevăzute în criteriile de la Copenhaga s-a putut evalua doar pe baza acestor documente. Drepturile prevăzute de documentele Consiliului European s-au ridicat astfel la nivelul practicii în Uniunea Europeană. Deputata a considerat important de remarcat că punerea în practică a acestora în statele membre trebuie să fie urmărită atât de societate, cât și de sfera politică. În cursul activității sale **Agencia Drepturilor Fundamentale**, nu demult înființată, va întări și ea atenția acordată.

Pe de altă parte, ședința grupului de lucru a devenit cu atât mai importantă cu cât la lucrările ei au participat pentru prima dată deputații maghiari din Transilvania, printre care și **László Tókéș**. Președintele comisiei l-a calificat pe László Tókéș ca o figură legendară a comunității maghiare, participarea lui în grupul de lucru fiind considerată de președinte un moment istoric.

În discursul de prezentare Tókéș a accentuat: urmărește cu atenție de la începuturi activitatea grupului de lucru, și mulțumește cu recunoștință sinceră munca depusă pentru protejarea intereselor maghiarilor de din afara granițelor Ungariei. În continuare a atras atenția asupra situației sumbre a ceangăilor din Moldova, aceasta fiind asemănătoare cu cea a românilor din Valea Timocului și cu cea a macedonenilor din Grecia și Bulgaria. În opinia sa aceste comunități trebuie privite într-un context larg, deoarece în cazul lor avem de-a face cu negarea însăși a existenței acestor comunități, această atitudine fiind catalogată ca una specific balcanică. Tókéș s-a referit și la relația bisericilor cu aceste comunități naționale, aducând ca exemplu atitudinea negativă a bisericii romano-catolice române din Moldova. În cursul discuțiilor, în răspunsul lui, reprezentantul comunității macedonene a subliniat că însăși biserica ortodoxă din Grecia a devenit parte a politicii naționaliste.

Tókéș a făcut propunerea, ca grupul de lucru să se ocupe separat, într-un cadru larg de practica antiminoritară din țările balcanice. La închiderea ședinței președintele a anunțat că în viitorul apropiat grupul de lucru va aduce pe ordinea de zi problema ceangăilor din Moldova.

Strasbourg, 17 ianuarie 2008

INIȚIATIVĂ

**pentru ședința din 21 februarie 2008 a grupul de lucru
pentru probleme minoritare (Intergroup) al Parlamentului European**

Grupul de lucru pentru probleme minoritare (Intergroup) al Parlamentului European la ședința sa din luna ianuarie 2008 a comemorat a zecea aniversare a **Chartei Europene a Limbilor Regionale sau Minoritare**. Participanții dezbaterii a considerat „rușinea Europei” faptul că mai multe țări membre ezită și acum să semneze Charta, iar altă țări, deși acceptă documentul, nu îl pun în practică. Această din urmă situație este valabilă – de exemplu – pentru Slovacia. Însă unele țări din Balcani nu numai că nu recunosc drepturile referitoare la limba maternă, dar neagă chiar și pura existență a unor minorități care trăiesc pe teritoriul lor. Aceasta este – de exemplu – situația macedonilor din Grecia și Bulgaria, a ceangăilor maghiari din România și a românilor din Serbia.

Deosebit de îngrijorător este faptul că în aceste cazuri bătătoare la ochi ale oprămirii minorităților și privării lor de drepturi nici bisericele acestor comunități naționale nu își apără enoriașii. Un deznodământ foarte recent în Slovacia: nu numai că nu satisfac revendicarea de mai multe decenii a celor circa o jumătate de milion de credincioși catolici de naționalitate maghiară care trăiesc acolo de a li se numi un episcop maghiar, dar noua împărțire eparhială introdusă acum a împrăștiat – aplicând principiul „divide et impera” – în patru diaceze catolicii maghiari care anterior aparțineau la două diaceze.

Pe deasupra – cum a precizat președintele comisiei, dl **Tabajdi Csaba** – legat de aceste probleme tace și Europa.

Având în vedere toate acestea, propun cu respect următoarele:

1. Grupul de lucru pentru probleme minoritare (Intergroup) al Parlamentului European nu poate să tacă în problema acestor prejudicii stridente aduse minorităților naționale și religioase. De aceea: (a) Să condamne hotărât toate formele și cazurile de genocid etnic fără vărsare de sânge; (b) Să inițieze delegarea de comisii europarlamentare constatatoare în țările enumerate, respectiv la comunitățile periclitare; (c) Să obțină includerea acestor probleme și cazuri ale minorităților pe ordinea de zi a Parlamentului European.

2. Grupul de lucru pentru probleme minoritare (Intergroup) al Parlamentului European să contacteze direct bisericele competente în problema comunităților naționale și religioase periclitare emunerate, și în spiritul variației religioase, al toleranței, al dragostei de oameni a lui Cristos, precum și al ecumeniei să le solicite cooperarea în apărarea enoriașilor lor aparținând minorităților, respectiv a comunității lor.

În apărarea comunităților maghiare minoritare din Bazinul Carpatic – catolicii maghiari din Slovacia și ceangăii maghiari din Moldova – să contacteze și aparte Conferința Episcopală din Ungaria, cerându-i sprijinul.

21 februarie 2008

László Tőkés
deputat în PE

9 aprilie 2008

O agendă europeană pentru cultură într-o lume în curs de globalizare

(dezbatere)

În Anul European al Dialogului Intercultural trebuie să subliniem semnificația specială a culturii în fortificarea identității europene. Ca maghiar din România aș vrea să atrag atenția statelor membre să sprijine culturile minoritare și periclitare ale Europei. Dau ca exemplu cultura străveche a maghiarilor din România, a ceangăilor din Moldova și a secuilor din Transilvania, precum și a mecedonenilor din Grecia și din Bulgaria, a românilor din Sârbia, a bașcilor din Spania. Este exemplară recomandarea adoptată de Consiliul European pe baza raportului doamnei deputat **Tytti Isohookana-Asunmaa** privind ceangăii, deoarece obiectivul său este acela de a păstra cultura ceangăilor aflată la limita dispariției.

În contextul relațiilor externe ale Uniunii Europene trebuie să acordăm atenție și Tibetului aflat sub ocupația dictaturii comuniste chineze, unde, cum a formulat Dalai Lama, una dintre cele mai vechi culturi ale lumii este supusă genocidului cultural.

Scrisoare comisarului european pentru multilingvism Leonard Orban

Stimate Domnule Comisar,

Ca cetățean și ca europarlamentar al patriei noastre comune, România, doresc ca pe această cale să atrag atenția Dvs. asupra inițiativei legislative a senatorului român Dan Voiculescu, inițiativă devenită cunoscută sub denumirea de „legea limbii”.

În Raportul final al Grupului la nivel înalt în materie de multilingvism condus de Dvs. putem citi următoarele: „primii zece ani ai noului secol au stat drept mătură a introducerii unei politici mai ample cu privire la învățarea limbilor, urmărind să promoveze învățarea tuturor limbilor, inclusiv a limbilor regionale sau minoritare, a limbilor imigranților și a altor limbi principale vorbite pe mapamond”. Contravenind total acestui program de spirit european, senatorul Dan Voiculescu insistă de anul trecut în Parlamentul României ca să se adopte un proiect de lege care ar retrage cetățenia de la toți acei cetățeni ai României care „nu vorbesc limba statului”. Domnul Voiculescu a fost notificat printre altele și de către Guvernul României prin luarea de poziție nr. 3828/14.12.2006 că inițiativa sa legislativă este neconstituțională, deoarece Constituția României prevede: (5/2) „Cetățenia română nu poate fi retrasă aceluia care a dobândit-o prin naștere.”; (6/1) „Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.”; respectiv (6/2) „Măsurile de protecție luate de stat pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității persoanelor aparținând minorităților naționale trebuie să fie conforme cu principiile de egalitate și de nediscriminare în raport cu ceilalți cetățeni români.”

Totodată în articolul său nr. 90 legea nr. 215/2001 a administrației publice locale asigură următoarele: (2) „În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale și cu aparatul propriu de specialitate aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă.” De asemenea și articolul 14 al Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară stipulează: (2)

„Cetățenii români aparținând minorităților naționale au dreptul să se exprime în limba maternă, în fața instanțelor de judecată, în condițiile prezentei legi.”

Concluzionând: „legea limbii” a domnului Voiculescu contravine în mod aprioric legilor României.

În același timp România prin Legea nr. 396/2002 a ratificat Convenția europeană asupra cetățeniei, în care articolul nr. 5 se referă la „nediscriminare” – după cum urmează: „Nediscriminarea

1. Reglementările unui stat parte referitoare la cetățenie nu trebuie să conțină deosebiri sau să includă practici care să constituie o discriminare bazată pe sex, religie, rasă, culoare sau originea națională ori etnică.

2. Fiecare stat parte trebuie să se conducă după principiul nediscriminării între cetățenii săi, fie că sunt cetățeni prin naștere, fie că au dobândit ulterior cetățenia acestuia.”

Articolul 7 din aceeași Convenție europeană asupra cetățeniei reglementează „Pierderea cetățeniei de plin drept sau la inițiativa unui stat parte”, și printre prevederile sale nu există niciuna care ar stipula „cunoașterea obligatorie de către toți a limbii statului”.

Stimate Domnule Comisar,

Parlamentul României a ratificat recent Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare, care în articolul 7 pct. d) prevede: „facilitarea și/sau încurajarea folosirii oral sau și în scris, a limbilor regionale sau minoritare, în viața publică sau în viața privată”.

Vă rog, având în vedere toate cele expuse, făcând uz de autoritățile de comisar, exercitați-vă influența pentru ca în interesul nostru comun, al tuturor, România să rămână în continuare pe drumul europeanizării. Concret, să binevoiți să interveniți pentru ca inițiativa legislativă a lui Dan Voiculescu, această „lege a limbii” notorie, discriminativă, care jignește minoritățile naționale în demnitatea lor umană și națională, să fie retrasă neîntârziat de pe ordinea de zi a Parlamentului României.

Vă trimit salutările mele cu tot respectul,
14 februarie 2008

László Tókes
deputat în PE

În România iarăși se îngrădesc drepturile de libertate politică!

Intervenție scrisă în problema legilor electorale

În acest an în România vor avea loc două alegeri. Legile electorale din 2004 conțin **prevederi discriminatorii** pentru comunitățile naționale, pentru minorități, care lovesc minoritățile etnice – printre care maghiarimea – cu constrângerea participării la alegeri, cu îngrădirea libertății de a alege și a **pluralismului democratic**.

În 2004 prevederile discriminatorii ale legilor electorale românești au fost condamnate grav de către: Comisia Europeană, OSCE, Comisia din Veneția, Congresul Organelor Locale și Regionale ale CE și Ministerul de Externe al SUA (State Department). Zadarnic. Situația nu s-a schimbat nici până azi.

Mai mult: la începutul acestei luni Parlamentul României a modificat în așa fel **legea electorală**, încât a îngreunat și mai mult participarea la alegeri a partidelor și organizațiilor minorităților. În conformitate cu noua lege o organizație minoritară poate participa la alegerile locale sau parlamentare numai dacă – a priori – dispune de reprezentare parlamentară. În caz contrar trebuie să adune 20.000 de semnături din cincisprezece județe ale țării și din capitală. Scopul, nici nu prea ascuns, al acestei stipulări este acela de a împiedica formarea **pluralismului democratic** și al **egalității de șanse** în cadrul comunităților naționale.

Rog Parlamentul European și Comisia Europeană să-și asume protecția **minorităților din România**, și să nu toleze lezarea drepturilor lor politice fără a-și ridica cuvântul!

11 martie 2008

Protest împotriva manifestărilor ultranaționaliste române

Comunitatea noastră maghiară din Transilvania a luat act cu consternare de demonstrația antimaghiară fascistoidă ținută în Piața Mihai Viteazul din Cluj, precum și de celelalte manifestări ultranaționaliste române care au avut loc în multe locuri ale țării legat de a 160-a aniversare a sărbătorii noastre naționale, 15 Martie. Demonstrația din Cluj, organizată de organizația legionară Noua Dreaptă și de Fundația Sarmisegetusa, și în special actul de violență brutal comis împotriva liceanului maghiar **Lehel Lészai**, ne amintesc foarte puternic de actele sângeroase antimaghiare din „luna martie cea neagră” târgu-mureșeană din 1990.

Este demn, ca toată comunitatea noastră maghiară din Transilvania să protesteze vehement împotriva provocărilor și atrocităților antimaghiare interdependente care vor să profaneze sărbătoarea noastră națională și sunt injurioase pentru demnitatea noastră națională.

Pentru situația creată poartă o responsabilitate gravă acei politicieni români din prima linie, rupți de spiritualitatea Europei și a democrației, care prin instigare politică deschisă și cu proiectele lor de lege fascistoide stârnesc în mod continuu atmosfera antimaghiară din România.

Constituie un grav prejudiciu adus împotriva libertății democratice, a demnității umane și naționale, precum și a drepturilor umane și comunitare următoarele: primarul **Emil Boc** – președintele Partidului Democrat Liberal – a autorizat demonstrația legionară din Cluj; șeful de protocol al Primăriei a fost unul dintre principalii conducători ai manifestării extremiste, ungarofobe; elevul Liceului Apáczai Csere János a fost bătut până și-a pierdut cunoștința ziua în amiaza mare, în fața secției de poliție. Complicitatea tacită a autorităților civile, pe de altă parte pasivitatea autorităților de menținere a ordinii publice au contribuit în mod însemnat la faptul că spiritul samavolniciei lansat la demonstrație a sfârșit în baterea unui elev maghiar nevinovat. În comunitate cu biserica mea îmi exprim sincera compasiune față de tânărul Lészai Lehel și familia sa.

Legat de cele întâmplate îmi voi exprima protestul și mă voi adresa pentru o reparare demnă în mod direct președintelui Traian Băsescu și Parlamentului European.

17 martie 2008

László Tőkés
episcop
președinte CNMT
deputat PE

Intervenție de un minut privind reparația discursului politic antimaghiar în România

După alegerile din toamna anului trecut din România și după formarea noului guvern democrat-socialist – așa cum s-a întâmplat și în Slovacia – în viața politică din România revine în forță discursul politic antimaghiar.

Participanții la demonstrația din 9 februarie 2009 din Sfântu Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) organizată de bisericile istorice maghiare, au protestat tocmai împotriva acestui fenomen. În petiția formulată cu ocazia demonstrației, miile de localnici secui au protestat – printre altele – împotriva modificării proporțiilor etnice în Țara Secuilor prin popularea forțată a regiunii cu grupuri de români aduse din alte zone.

În mod absurd, domnul președinte Traian Băsescu acuză secuii maghiari de „epurare etnică” antiromânească. Între-timp, în cursul campaniei electorale pentru alegerile primarului Clujului, foile volante electorale ale „democraților” instigă împotriva candidaților maghiari folosind aceleași calomnii.

După decenii de discriminare și priver de drepturi vezi cine vorbește!

Doresc să atrag atenția Parlamentului European că, în România – prin metode subtile, indirecte –, prin metoda schimbării artificiale a proporțiilor etnice continuă procesul de omogenizarea etnică, românilizarea Transilvaniei.

La solicitarea demonstrațiilor înmănez totodată domnului Hans-Gert Pöttering petiția formulată de demonstrații secuie și anexez foaia volantă electorală cu conținut antimaghiar.

18 februarie 2009

Anul European al Dialogului Intercultural în România?

Întrebare scrisă adresată
Comisiei Europene

În localitatea **Valea Mare** (Nagy-patak – România) **Asociația Maghiarilor Ceangăi din Moldova** organizează cursuri extrașcolare de limba maghiară din luna noiembrie 2007 pentru minoritatea maghiarilor ceangăi de acolo. Orele, care încep după terminarea programului școlar, sunt ținute de doi învățători din Ungaria într-un imobil închiriat de Asociație. Orele de limbă sunt facultative, elevii participă la ele voluntar, învățătorii lucrează pe bază de voluntariat. Programul de învățământ s-a dezvoltat treptat până în trecutul apropiat, numărul participanților a fost în creștere. Conform informațiilor Asociației, însă, o organizație înregistrată în localitate se străduiește să desființeze cursurile de limba maghiară. Activi-

tatea organizației a fost una de fond, dar pe astăzi s-a extins, șantajând și intimidând elevii participanți la cursuri și părinții lor. Nici școala de stat din localitate și o parte a profesorilor care predau acolo nu sunt imparțiali în această problemă: instituția a asigurat spațiu pentru o întrunire unde s-a încercat să se convingă copii să nu participe la cursurile de limba maghiară. Amenințările succesive au fost atât de eficiente încât la ora din 26 februarie 2008 a participat un singur elev. Persoane necunoscute au aruncat cu pietre clădirea în care se țineau cursurile, și unde este totodată și locuința profesorilor. Acesta este doar unul din numeroasele încercări de intimidare a celor care doresc să învețe, să aprofundeze, să dezvolte și propria lor limbă pe lângă limba română. S-au făcut și se fac în continuare eforturi pentru a-i face să părăsească cursurile de limba maternă pe acei copii care au sacrificat tim-

pul lor liber de după-masă spre a se ocupa de ceva a cărei posibilitate nu le este asigurată în școala de stat să învețe ungurește. Elevii au relatat că în școala română mai mulți profesori i-au amenințat cu note proaste pe cei care participă la orele de limba maghiară de după-masă.

Cazul de mai sus constituie o încălcare gravă a articolului 22 din **Charta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene** care stabilește că Uniunea respectă diversitatea culturală, religioasă și lingvistică. Având în vedere cele de mai sus, cum va acționa Comisia în privința acestui caz concret și a altora similare, respectiv pentru prevenirea fenomenelor de acest gen în România devenită membră a UE în 1 ianuarie 2007?

18 martie 2008

Péter Olajos (PPE-DE), **Árpád Duka-Zólyomi** (PPE-DE), **Kinga Gál** (PPE-DE), **Csaba Sógor** (PPE-DE), **László Tőkés** (EFA)

Restricționarea libertății de exprimare într-un stat membru al Uniunii Europene

Întrebare scrisă adresată
Comisiei Europene

În 30 septembrie 2008 am participat la o conferință organizată la Duansyerdahely, în Slovacia de Sud. În timpul vizitei mele am avut o întâlnire neformală și cu dl. **Pál Csáky**, președintele **Partidului Coaliției Maghiare** (MKP-SMK) cu scopul de a discuta probleme legate de situația minorităților maghiare care trăiesc în țările vecine cu Ungaria, respectiv de a găsi posibilitățile cooperării mai strânse. Am discutat și despre variatele forme de autonomie existente în UE, ca fiind cel mai bun mod de a proteja minoritățile, totodată o valoare adăugată a Uniunii noastre diversificate și multiculturale. După această întâlnire politicianii partidului de coaliție aflată la conducerea Slovaciei l-au atacat în mod constant și extrem de naționalist pe președintele partidului MKP-SMK, intimidând astfel întreaga comunitate maghiară din Slovacia. Conform primului ministru **Robert Fico** simpla menționare a termenului de autonomie, deși Slovacia este parte a zonei Schengen, este deja un semn al provocării. După părerea sa președintele MKP-SMK a fost cel care a periclitat relațiile dintre Ungaria și Slovacia. Această declarație a fost făcută simul-

tan cu discursurile de ură pe care una din partidele conducătoare le-a rostit împotriva minorităților maghiare.

Cum este posibil și tolerabil în Uniunea Europeană de astăzi ca întâlnirea dintre un membru al Parlamentului European, reprezentant al unei țări membre UE, și un membru al parlamentului unui alt stat membru UE, ambii reprezentanți ai aceleiași minorități în două țări diferite, organizată în orice temă cu respectarea absolută a legii, să fie subiectul unei asemenea intoleranțe care lezează valorile fundamentale ale Uniunii Europene: egalitatea, demnitatea și solidaritatea? Nu contravine aceasta principiului nediscriminării? La fel, fiind absolut conștienți că problemele legate de limbi ale unei țări membre sunt de competență națională și că Comisia Euro-

peană nu are competențe generale de a interveni pentru aplicarea tratatului dintre Comunitatea Europeană și Uniunea Europeană, totuși ne întrebăm: cum este posibil să se tolereze ca un stat membru să îngreuească grav folosirea și învățarea unei limbi minoritare, a unei comunități care trăiește pe teritoriul său, făcând astfel posibilă înfruparea atitudinilor naționaliste împotriva minorităților?

Care sunt metodele și mijloacele pe care Comisia Europeană le poate folosi pentru a soluționa situația actuală a minorității maghiare din Slovacia și tendințele naționaliste îndreptate împotriva promovării și protejării unei limbi și culturi minoritare într-o țară membră a UE?

13 octombrie 2008

INTERVENȚIE SCRISĂ

la dezbaterile privind Kosovo a Parlamentului European

Proclamarea independenței **Kosovo** produce valuri de reacții în regiunea noastră. Partidele politice românești ce se pregătesc pentru alegerile din acest an se folosesc de această ocazie pentru a genera isteria. Cu toții se înregistrează împotriva autonomiei **comunității maghiare** din Transilvania din **Ținutul Secuiesc**, teritoriu de aproximativ aceeași mărime ca Kosovo, și cu o populație asemănătoare ca număr ca cea albaneză din acea regiune.

„Profunda îngrijorare” a Parlamentului român este într-un tot nefondată și nejustificată. **România** n-are de să se teme de maghiarii din țară, deoarece comunitatea noastră națională din Transilvania respectă Constituția și integritatea teritorială a României.

Cu toate acestea însă ne așteptăm ca pe baza principiului „drepturi în schimbul teritoriilor” România să rezolve într-o manieră europeană situația comunității naționale maghiare din Transilvania, și pe baza principiului autogovernării practicate în Uniunea Europeană să garanteze **autonomia personală (culturală)** (1), respectiv, după caz, **autonomia regională** (2) a Ținutului Secuiesc și a altor regiuni locuite de maghiari.

Asemenea celor cuprinse în Recomandarea nr. 1609/2003, ce are la bază **Raportul Gross**, afirmăm și noi, că regiunile autonome ajută în mare măsură la soluționarea conflictelor, și duc la întărirea stabilității în Europa.

Atragem totodată atenția asupra faptului că însăși România poate fi beneficiara acestei situații noi, deoarece modelul de autonomie al sîrbilor din Kosovo poate să reprezinte exemple de urmat privind soluționarea situației comunităților românești din Serbia și Ucraina.

Având toate acestea în vedere ar fi recomandabil ca România să nu subordoneze principiul rezolvării pașnice a situației propriilor preconcepții etnopolitice, și – asemenea celorlalte țări membre ale Uniunii – să **recunoască** cât se poate de urgent independența Kosovo.

20 februarie 2008

Minorități în Balcani: este necesar dialogul cu guvernele

Regiunea balcanică a fost întotdeauna zdruncinată de diferite conflicte etnice. Cu greu s-a putut ajunge la înțelegere de durată și menținabilă între comunitățile etnice și lingvistice și autoritățile centrale. Se știe că diversitatea este una din forțele motoare de bază ale Uniunii Europene care a condus Europa de Vest spre realizarea unei comunități prospere.

Medierea conflictelor a fost întotdeauna obstrucționată de temerile seculare și prejudiciile înrădăcinate în trecut. Trebuie să depășim trecutul știind că comunitățile etnice și culturale care luptă pentru supraviețuire și revendică drepturile lor culturale și lingvistice nu amenință stabilitatea regiunii. Negarea existenței acestor comunități și a legitimității revendicărilor lor pot periclita pacea și progresul social. Trebuie să căutăm soluție prin dialog și prin mijloace pașnice, fără să uităm că limbile și culturile pe care le păstrăm îmbogățesc societățile noastre, fiind forțe valoroase ale progresului.

Multe culturi sunt în pericol în Balcani. Multe culturi sunt în pericol în Europa. A fi bun patriot, a fi bun european înseamnă a lupta și a munci pentru comunitatea căreia îi aparține, pentru respectarea dreptu-

rilor tale, pentru păstrarea tradițiilor tale, pentru schimbarea realităților țării tale pentru a obține respectul reciproc atât din partea așa-numitei majorități, cât și din partea așa-numitei minorități

A fi bun european nu înseamnă a desființa sau a asimila diversitatea. Din această cauză urgentez guvernul grec să accepte dialogul cu **macedonenii și cu turcii din Tracia de Vest din Grecia** și nu numai să-i asculte, dar să și acționeze și să găsească soluția pentru păstrarea acestei valori care este cultura celor două minorități. **Cu această ocazie vă anunț că împreună cu colegii mei din EFA sunt gata să susțin dialogul deschis și constructiv dintre cele două părți: comunitățile minoritare macedonene și turce din Tracia de Vest și statul grec.**

Grecia este membră a Uniunii Europene din 1981, totodată este și membră a Consiliului European. A fi membru al acestor comunități internaționale implică respectarea și implementarea principiilor respectării demnității umane, a egalității, a drepturilor omului, a nediscriminării, a toleranței și a dreptății. Aceasta este o responsabilitate și totodată o datorie. Violarea Chartei Drepturilor Fundamentale ale UE înseamnă vio-

larea drepturilor umane de bază.

Pe baza acestor principii urgentez guvernul grec:

- să recunoască macedonenii și cu turcii din Tracia de Vest din Grecia ca și comunități etnice existente cu drepturi depline;
- să adopte o atitudine deschisă către cele două minorități în vederea realizării și menținerii unui dialog bazat pe respect reciproc;
- să renunțe la eforturile de a asimila minoritățile;
- să susțină drepturile minoritare în educație și în cultură.

Totodată ca și conducător al unei biserici oprimate în trecut într-o țară comunistă care am înfruntat reprimarea totalitară socială, culturală și politică ce ne amenința identitatea etnică și religioasă, îmi ridic glasul pentru respectarea afirmării religioase a comunităților minoritare.

În sfârșit permiteți-mi ca în spiritul compasiunii creștine să ofer suportul meu absolut acestor copii ai lui Hristos, și anume macedonenii și cu turcilor din Tracia de Vest din Grecia, minorităților ignorate în mod supărător în țara lor.

Bruxelles, 16 aprilie 2008

László Tőkés

Intervenție de un minut privind situația din Tibet

După Kosovo Tibet. În ambele cazuri politica violentă colonialistă a unor state polițienești național-comuniste a fost cea care a dus la vărsare de sânge. În ambele cazuri nrecunoașterea dreptului la autodeterminare a popoarelor a provocat situație de criză capabilă să pericliteze pacea lumii. Laureatul premiului Nobel pentru pace, **Dalai Lama**, a demască genocidul cultural și agresiunea demografică împotriva poporului tibetan.

În România fostă comunistă sunt bine cunoscute aceste metode. Și ceaușescu a considerat problemă internă a României oprimarea minorităților, cum face acum și China în cazul tibetanilor.

Alături de **Papa Benedict al XVI-lea** și Parlamentul European să acționeze împotriva nedreptății, urii și violenței, să sprijine asigurarea autonomiei teritoriale a Tibetului. Așteptăm ca Dalai Lama și Papa de la Roma să spună lumii de aici, din parlamentul Europei, că fără adevăr nu există pace.

9 aprilie 2008

Intervenție de un minut privind Osetia de Sud și Abhazia

Legat de independența **Osetiei de Sud și Abhaziei** președintele statului român, **Traian Băsescu** a avut o ieșire violentă împotriva drepturilor colective ale minorităților, deoarece acestea, în opinia sa, pot duce la destrămarea unor state. Sunt îndreptățite îngrijorările **Comunității Europene** legate de **criza din Caucaz**, de agresiunea și amenințarea imperia listă a Rusiei, respectiv de pericolele care amenință **Ucraina** și **Moldova**. Dar dincolo de orice interes al marilor puteri, în ciuda tuturor eforturilor separatiste, soluția reală și pașnică ar însemna-o asigurarea drepturilor omului și a celor colective naționale, a autonomiei complete. Conform raportorului CE **Andreas Gross** cel mai eficient antidot împotriva separatismului este autonomia. Președintele **Băsescu** nu trebuie să se îngrijoreze, deoarece precum Tibetul nu dorește să se separe de China, nici maghiarii din Transilvania, maghiarii secui nu doresc să se separe de România, ci vor doar să obțină drepturile lor colective și autonomia.

1 septembrie 2008

Situația romilor în Italia (Dezbateri)

Conform estimărilor România are mai multe milioane de cetățeni romi, și în loc ca de situația lor intolerabilă să se ocupe o politică socială și minoritară responsabilă, lumea aude despre soarta lor mai mult din presa de scandal. Am văzut aceasta legat de actele criminale comise în Italia de către romi din România.

Este regretabil și dureros că pragul de reacție socială a Parlamentului European s-a putut atinge numai prin evenimentele șocante din Italia. Este și mai trist că cele întâmplătoare acolo sunt tratate de unele forțe politice la nivelul intervenției în treburile interne ale Italiei, și din problema romilor încearcă să-și făurească un capital politic.

Pe de altă parte, trebuie să refuzăm ca unele forțe politice să utilizeze sentimentele îndreptate împotriva romilor din România pentru a stârni atitudine antiromână generală. În primul rând, situația din Italia nu este problemă internă italiană, și nici pur și simplu problemă a romilor din România, ci **o problemă europeană** a romilor care trăiesc pe teritoriul Uniunii Europene care cere și merită mai mult decât un tratament cazual și siptomatic.

20 mai 2008

Intervenție în apărarea învățământului în limbile minorităților din Ucraina

În cursul lunii mai a.c. conducătorii Comunității Românilor din Ucraina s-au adresat printr-o scrisoare președintelui României, ridicându-și totodată glasul într-o declarație față de politica educațională a Ucrainei ce vizează desființarea completă a învățământului cu predare în limba **română** și asimilarea forțată a comunității române.

Maghiarii care trăiesc în Transcarpatia din Ucraina sunt supuse și ele aceluiași politici antiminoritare. Ordinul 461/2008 la Ministerului Învățământului dispune modificarea programelor de predare în școlile minorităților, astfel ca aceasta să se facă în limba ucraineană, și va duce la ucrainizarea totală a învățământului.

Parlamentul European și țările membre al Uniunii – printre care România și Ungaria – trebuie să condamne asimilarea programată a minorităților naționale din **Ucraina**, somând-o la respectarea angajamentelor asumate privind respectarea drepturilor omului și a celor minoritare, la respectarea întocmai a celor cuprinse în Carta Europeană a Limbilor Regionale sau Minoritare.

Europa trebuie să ia poziție în apărarea comunităților naționale din Ucraina amenințate și private de drepturile lor.

7 iulie 2008

Intervenție de un minut la dezbateri privind protecția minorităților în Europa

Salut cu aprecieri și mulțumiri înserarea pe ordinea de zi a **protecției minorităților naționale tradiționale, etnice și imigrante**. Consider dureros că în lipsa susținerii corespunzătoare dezbateri publică de azi se termină fără luarea unei decizii, și nici pe mai departe nu se oferă posibilitatea adopțării convenției cadru pentru protecția minorităților a UE. În țările fostului bloc comunist sovietic a domnit principiul neimixtunii. Este inacceptabil ca în mod asemănător și Uniunea să considere de competența independentă a țărilor membre soluționarea situației minorităților lor. Consider afirmările de la Budapesta ale președintelui **Traian Băsescu**, prin care a refuzat aspirațiile îndreptățite ale maghiarilor din Transilvania pentru drepturi colective și autonomie, **o poziție dictatorială**, care evocă epoca național-comunistă. Uniunea Europeană este și patria comună a minorităților naționale, etnice și religioase, de aceea nu poate amâna în continuare protecția lor instituționalizată și reglementată prin lege!

3 februarie 2009

Dalai Lama s-a adresat plenului Parlamentului European

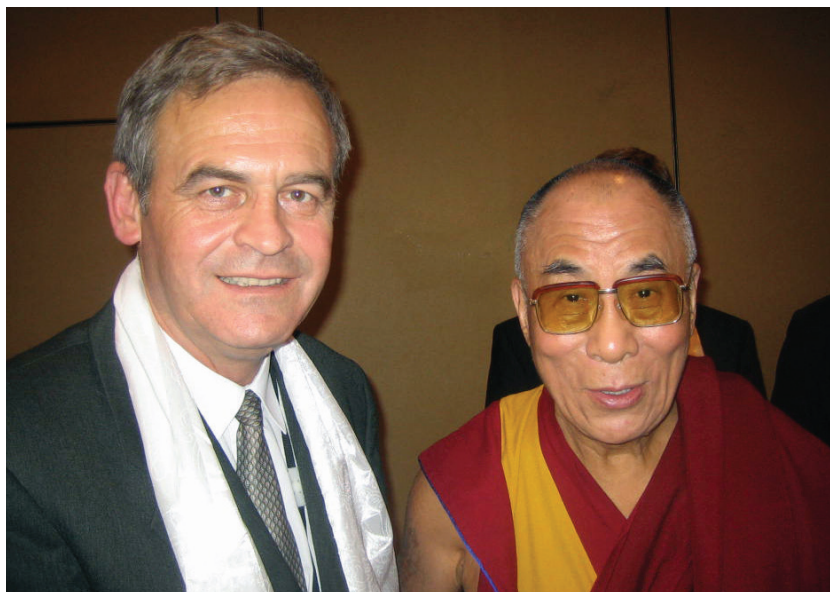
În cadrul sesiunii solemne din 4 decembrie 2008 Dalai Lama s-a adresat plenului Parlamentului European. Invitarea liderului spiritual tibetan s-a înscris în seria vizitelor diferitelor personalități invitate să se adreseze Parlamentului European pe parcursul Anului European al Dialogului Intercultural 2008.

Invitație adresată Sfinției Sale Dalai Lama

Sanctitate,

Am urmărit cu atenție anul acesta eforturile pe care le-ați depus pentru dialogul cu China în vederea obținerii autonomiei poporului tibetan. Constat cu îngrijorare că autoritățile chineze neglijează aspirațiile de libertate ale tibetanilor, și continuă să oprime poporul Dvs. V-am trimis o scrisoare de solidarizare după evenimentele șocante din martie petrecute în Lhasa și alte orașe, în speranța că presiunea internațională la care este supusă China ca gazdă a Jocurilor Olimpice din 2008 îi va acorda șansa istorică de a-și schimba politica față de Tibet și să garanteze drepturile fundamentale pentru poporul Dvs.

În 15 iulie m-a impresionat în mod excepțional expoziția de fotografii a delegației poloneze sosite la grupul PPE-DÉ cu titlul „**TIBET: călătorie pe drumul olimpic și pe drumul ce duce mai departe**”. Fotografia Anna Posluszna ne-a destăinuit în frumusețea încântătoare a Tibetului străvechi și tragedia sfâșietoare a Tibetului de azi. Am decis pe loc să invit

expoziția pe pământul meu natal, în Transilvania.

Poate știți, **Transilvania** este „Tibetul” **României**. Maghiarii din Transilvania, poporul lui **Kőrösi Csoma Sándor** – părintele tibetologiei, autorul primului dicționar tibetan-englez – știe foarte bine, din propria experiență, ce înțelegeți Dvs. prin *genocid cultural și agresiune demografică*. Noi totuși am fost binecuvântați să experimentăm puterea **rezistenței pașnice**, în **1989**, când curajul credincios al micii mele cingregațiuni creștine din Timișoara a condus la revoluția anticomunistă din România.

Am cerut acceptarea mea în **Intergrupul Parlamentului European pentru Tibet** pentru a putea

susține direct cauza poporului Dvs.

Aș dori să profit de ocazie pentru **a Vă invita în Transilvania**. Deschiderea expoziției fotografice despre Tibet ar oferi un prilej excelent pentru a Vă putea saluta în orașul meu de reședință, Oradea. Totodată aș fi încântat să vă călăuzesc în Csoma-körös, micuțul sat din Ținutul Secuiesc unde acum 225 de ani a văzut lumina zilei Kőrösi Csoma Sándor, precum și prin colegiul lui cu un trecut bogat în Aiud.

Al Dvs. sincer,
3 decembrie 2008

László Tőkés membru PE,
Episcop al Bisericii reformată
din România

Cu respect pentru mediul înconjurător

László Tőkés și-a propus ca pe lângă reprezentarea aspirațiilor de autonomie susținute de ALE să se preocupe în mod accentuat și de protecția mediului înconjurător, problemă centrală a Partidului Verzilor.

La ordinea de zi a lucrărilor Parlamentului European din **19 mai 2008** s-a aflat raportul deputatului Hartmut Nassauer privind protecția penală a mediului înconjurător. Legat de acest raport László Tőkés a făcut o intervenție verbală. La sfârșitul anului, în **decembrie**, reprezentantul nostru a înaintat o intervenție scrisă privind defrișările ilegale ce

pot avea urmări catastrofale. În data de **23 martie**, respectiv în **21 aprilie 2009** László Tőkés a mai avut două intervenții la ședința plenară a PE în legătură cu problema de aproape un deceniu și jumătate a **investiției miniere de la Roșia Montană**, solicitând intervenția Parlamentului și a Comitetului pentru împiedicarea realizării planului devenit cunoscut la nivel mondial ca unul care amenință cu catastrofă ecologică. La inițiativa europarlamentarului nostru – în paralel cu intervenția sa din aprilie – un grup de membrii PE s-a adresat cu o solicitare scrisă comisarului CE **Sta-**

vros Dimas în problema deschiderii exploatărilor miniere de la Roșia Montană, respectiv **Chelopech** și **Krumovgrad**, Bulgaria, și în ultimă instanță a interzicerii exploatărilor miniere pe bază de cianide. Printre semnatarii scrisorii se numără următorii europarlamentari, aparținând la diferite grupuri parlamentare (Verzii/ALE, PPE, socialiștii, liberalii): Gisela Kallenbach, Jill Evans, Alyn Smith, Erna Hennicot Schoepges, József Szájer, László Surján, Péter Olajos, Csaba Sógor, Csaba Tabajdi, Szabolcs Fazakas, Magor Csibi, Renate Weber.

Intervenție de un minut privind protecția penală a mediului înconjurător

În spațiul Europei Centrale și de Est ne confruntăm cu moștenirea nefastă a comunismului și în privința protecției mediului înconjurător. După schimbarea de regim țările noastre au fost total nepregătite pentru a se confrunța cu această problemă.

Protecția mediului înconjurător nu trebuie privită ca problemă internă a unei țări sau alta, ci ca problemă comună a tuturor țărilor membre.

Conform acestei principii, blocarea investiției miniere bazate pe tehnologia de cianurare de la **Roșia Montana** necesită intervenție la nivel european. În cazul în care nu se pune capăt defrișărilor practicate în **Ținutul Secuiesc** și alte zone din România acestea ne amenință cu efecte catastrofale asupra mediului.

Într-o altă țară din regiune, în **Ucraina**, se continuă construirea canalului Bistroe. După ce Uniunea Europeană a obligat **Bulgaria** să închidă centrala atomică de la Kozlodui, în aceeași țară o nouă centrală atomică se află în construcție.

Având toate acestea în vedere, Raportul domnului deputat **Hartmut Nassauer**, privind protecția penală a mediului înconjurător are întregul meu sprijin. Urgentez ca prin adoptarea unor reglementări legale ferme ale Uniunii, respectiv prin monitorizarea respectării acestora, cei care produc pagube mediului înconjurător, cei care distrug mediul natural să suporte consecințe penale aspre.

19 mai 2008

În România corupția amenință cu catastrofă ecologică Întrebare scrisă înaintată Comisiei Europene

Este datoria noastră comună să sprijinim **România** și **Bulgaria**, cele două țări est-europene care au aderat recent la Uniunea Europeană. Ca și condiție a aderării lor instituțiile europene au formulat recomandări de urmat. Îndeplinirea acestor recomandări în domeniul combaterii corupției și al protecției mediului înconjurător poate da impresia că România nu este rămasă în urmă în acest proces. Dar în România **corupția amenință cu catastrofă ecologică**. Dacă nu punem capăt defrișărilor iresponsabile ce se desfășoară de 20 de ani, organele de justiție vor continua să negligeze cazurile de corupție și nu poate înregistra nici un progres.

Corupția legată de retrocedarea pădurilor confiscate de regimul comunist, lipsurile în domeniul legilor și cel administrativ, și neglijarea sau sabotarea reglementărilor legale existente, toate au contribuit la faptul că defrișarea ilegală pe azi a atins măsuri periculoase. Pericolul este cel mai mare în regiunea **Ținutului Secuiesc** (zona estică a Transilvaniei), locuit în majoritate de maghiari. În mod clar această regiune este tratată atât de ministrul, cât și de către autoritățile competente de parcă ar fi o colonie.

În rapoartele oficiale întocmite

despre România pentru 2004-2006 **Comisia Europeană și Parlamentul European** au formulat pentru România sarcini concrete, iar autoritățile naționale s-au angajat să le implementeze. Sunt convins că este și acum în curs monitorizarea acestor obligații de către Comisie. Vă rog să mă informați privind rezultatele acestui proces.

Analizii independenți au constatat că **mafia pădurilor din România este susținută de înalți oficiali ai autorităților de stat**. De aceea este esențial ca o comisie independentă să reexamineze dosarele penale, din moment ce toți suspectii au fost

achitați în cursul investigațiilor poliției și ale procuraturii.

Solicit cu respect ca Comisia Europeană să investigheze rapoartele profesionale privind defrișările ilegale din România care conțin numele persoanelor și instituțiilor responsabile. Dacă corupția susține defrișările ilegale care se desfășoară în Ținutul Secuiesc și în alte regiuni ale României, cum intenționează Comisia să intervină pentru a preveni acest fenomen?

5 decembrie 2008

Intervenții de un minut privind investiția minieră de la Roșia Montană (România)

Este cunoscut pe plan mondial obiectivul societății mixte româno-canadiene **Roșia Montană Gold Corporation** de a deschide la Roșia Montană, Transilvania, cea mai mare exploatare minieră de aur de suprafață din Europa. Parlamentul European și-a exprimat deja în hotărârea sa din decembrie 2004 adâncă îngrijorare în legătură cu acest proiect care amenință cu catastrofă ecologică. Adunarea Generală din anul 2005 a Icomos a luat apărarea moștenirii istorice a localității străvechi.

Societatea cu activitate însoțită de scandaluri se pregătește să utilizeze acea tehnologie de cianurare care în 2002 a otrăvit Tisa pe întreaga sa lungime. Au distrus și moștenirea arhitecturală a Roșiei Montană, iar locuitorii ei au fost împinși în mizerie socială. Se pare că guvernul român se pregătește să renunțe la interdicția temporară a investiției.

Solicit Parlamentului European să intervină pentru salvarea Roșiei Montană, pentru protecția mediului său natural, totodată Comisia Europeană să contribuie la reabilitarea orașului distrus și a împrejurimilor sale.

23 martie 2009

În intervenția mea din 23 martie anul curent am solicitat intervenția Parlamentului European și a Comitetului European pentru a proteja Roșia Montană din România, a cărei populație aservită, moștenire arhitecturală istorică și mediu natural sunt amenințate cu dezastru datorită proiectelor miniere ale unei societăți mixte româno-canadiene.

Temerile noastre de atunci s-au dovedit fondate, căci după doi ani de suspendare noul guvern român vrea să

asigure definitiv undă verde investiției care prin exploatarea bazată pe tehnologia de cianurare, neconformă cu normele europene, amenință cu catastrofă ecologică nu numai mediul înconjurător local, ci și întreaga regiune de frontieră româno-maghiară.

În același timp cu actuala intervenție împreună cu mai mulți colegi din PE ne adresăm cu o solicitare domnului comisar **Stavros Dimas** pentru interzicerea folosirii tehnologiei de cianurare în minieră.

Solicit Comisiei Europene ca în spiritul politicii europene privind protecția mediului să trimită în România o comisie de investigare, iar pe termen lung să asigure reglementarea corespunzătoare, la nivel european a exploatărilor miniere.

21 aprilie 2009

Scrisoare către comisarul CE pentru mediu Stavros Dimas

Stimate Domnule Comisar,

Ne adresăm Domniei Voastre pentru a ne exprima îngrijorarea legată de două proiecte care implică utilizarea de cianide în mineritul aurului în două state membre ale Uniunii Europene, **România și Bulgaria**. Supunând aceste cazuri atenției Dvs. vă solicităm asistența și suportul în găsirea celor mai adecvate mijloace europene pentru a interzice utilizarea minieră a cianidelor în cele două state membre UE menționate și dincolo de aceasta, și la nivel european. Este bine cunoscut faptul că poluarea cauzată de utilizarea tehnologiei de cianurare poate avea un impact catastrofal asupra sănătății umane și a mediului, iar accidente miniere, pe lângă afectarea mediului local, prezintă amenințări mult mai largi, regionale cu efecte asupra naturii sălbatice și a curgerilor de apă.

În consecință, ca și membrii ai Parlamentului European care reprezintă interesele cetățenilor țărilor noastre, suntem hotărâți să protejăm mediul lor de viață, mediu în care vor continua să trăiască generații viitoare. Gândindu-ne la sănătatea publică, la viitorii copii ai copiilor noștri, incontestabil este în interesul nostru să trăim responsabil, cu respect pentru mediul nostru înconjurător.

Având în vedere cele amintite, este clar că permiterea utilizării cianidelor periclitează enorm prezentul și viitorul

mediului nostru înconjurător. Nu putem ignora sau subestima consecințele catastrofale ale unor asemenea acțiuni în România, Bulgaria, și nici impactul pe care îl au asupra țărilor învecinate: Ungaria, Slovacia, Grecia și Turcia.

Stimate Domnule Comisar,

Vă rugăm **să recomandați guvernului român să se opună proiectului minier de la Roșia Montană**, respinsă de opinia publică, de Biserica Ortodoxă Română și de bisericile istorice maghiare, de mișcări ecologiste ale organizațiilor neguvernamentale naționale și internaționale, totodată **să recomandați guvernului bulgar să interzică utilizarea cianidelor în proiectele de exploatare a aurului de la Chelopech și Krumovgrad**.

Totodată solicităm cu respect suportul Dvs. pentru cercetările din domeniul tehnologiilor alternative care ar suplini utilizarea tehnologiei de cianurare în mineritul aurului. În sfârșit, vă rugăm să îndemnați Comisia Europeană să asiste toate țările care utilizează tehnologie de cianurare în elaborarea reglementărilor adecvate și a procedurilor de verificare severă pentru un nivel maxim de securitate.

Cu mulțumiri,

Strasbourg, 21 aprilie 2009

(membrii PE semnatari)